

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 5-10. 8-52

Előfizetés és hirdetés
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Munkájának
minden nap, hétfőn és
szombat napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JULIUS 24.

198. SZÁM

SZERDA

Sikerre vezet az amerikai közvetítés az orosz-kinai konfliktusban

Az orosz válasz megállapítja, hogy a szovjetkormány nem akar fegyveres erőszakot alkalmazni Kínával szemben, de ragaszkodik a statusquo helyreállításához a keletkinai vasutaknál

Kína a Népszövetség elé akarja terjeszteni a konfliktust

Sanghaiból jelentik: A nankingi kormány hétfőn este hivatalos közleményt adott ki, amely a kínai kormány álláspontjának feltűnő változását mutatja.

A nankingi kormány bejelenté, hogy hajlandó az Oroszországgal felmerült konfliktus békés rendezésére.

A közleményt a nankingi kormány tagjai hosszas tanácskozás során szövegezték meg. A minisztertanács Csang-Kai-Sek elnöklése mellett döntött, úgyhogy

Kína a konfliktust a Népszövetség elé terjeszti döntés végett, ha az orosz kormány szándékosan megszegné a Kellog-paktumban vállalt kötelezettségét.

Még megerősítésre szoruló karbini jelentések szerint orosz ágyúszázadok hétfőn a Saugari-folyón megállásra kényszerítettek három kínai kereskedelmi gőzöst, azokat leigoglatták és legénysegüket internálták.

Pekingben a helyzetet nyugodtan itélik meg és némi nyugtalanságra csak az ad okot, hogy Csang-Kai-Sek veszedelmes ellenfele Feng keresztény tábornok a szovjet egykori szövetségese, újból mozogódik. Úgy látszik, hogy

Feng tábornoknak az a szándéka, hogy a háború kitérése esetén az orosz hadsereghez csatlakozik csapatával

és felveszi a harcot Csang-Kai-Sek ellen. Feng tábor-

Budjoni tábornok, a mandzsuri orosz csapatok parancsnoka

nok azt hiszi, hogy orosz támogatással ismét magához tudja ragadni a hatalmat egész Kína felett.

Mint Párisból jelentik, Claudel washingtoni francia nagykövet hétfőn átnyújtotta Stimson amerikai külügyi államtitkárnak az orosz kormány választát

Briand külügyminiszter közvetítő ajánlatára, amelyben Briand az orosz-kinai konfliktus döntőbíróisági rendezését ajánlta. Hír szerint

az orosz válasz arra a rövid megállapításra szorítkozik, hogy a szovjetkormány nem akar fegyveres erőszakot alkalmazni Kínával szemben.

Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány hivatalos közleményt adott ki, amelyben

a szovjetkormány bejelenté, hogy nem fogadhatja el a francia közvetítést mindaddig, amíg

a nankingi kormány nem állította helyre a státuskvót a keletkinai vasutak kezelését illetőleg.

A szovjetkormány Karahan helyettes külügyi népbiztos kijelentése szerint egyetlen külföldi hatalom közvetítését sem akarja igénybevenni a konfliktus rendezésére.

Mint Londonból jelentik, a *Times*nek jelentik Washingtonból:

Stimson külügyi államtitkár bejelentette, hogy Kína és Oroszország közötték, hogy kerülni akarják az ellenségeskedést,

kivéve az önvédelem végső eseteit. A *Times* megállapítja, hogy ezzel

az amerikai közbelépés teljes sikerrel járt és a Kellog-paktum kiállta a gyakorlat tüzzpróbáját.

A legközelebbi teendő lépések még egyelőre ismeretlenek. Stimson külügyi államtitkár hétfőn fogadta az egyiptomi francia és japán nagykövetet, valamint a kínai követet, amit fontos fejlemények előjelének tekintenek. Az amerikai kormány nézetét

elsősorban helyre kell állítani a státusquo antét, a washingtoni kínai követ azonban azt állítja, hogy

a kínai kormány nem vette át a keletkinai vasutakat, hanem csupán a felforgató propa-

Csang-Hszu-Liang kínai tábornok, Mandzsuria kormányzója és főparancsnoka

gandát üző orosz alkalmazottakat távolította el.

Kína vállalkozik annak bizonyítására, hogy ezek az eltávolított hivatalnokok veszedelmes propagandát folytattak és Amerika ezt nem is akarja kétségbevonni. Amennyiben Moszkva hajlandó volna ezeknek a helyére olyan alkalmazottakat küldeni, aki semmiféle tekintetben sem esnek kifogás alá, akkor meg volna mentve a státuskvóhoz való visszatérés. Stimson minden bizonnyal pártolja ezt az eljárást.

Elhalasztják a jóvátételi kormánykonferenciát

Az érdekelt hatalmak között felmerült súlyos nézeteltérések miatt a Young-egyezménnyel kapcsolatos nemzetközi problémák megoldása ismét kitolódik

Londonból jelentik: Angol politikai körökben most már elkerülhetetlennek tartják a jóvátételi kormánykonferencia elhalasztását, amit az érdekelt hatalmak között felmerült súlyos nézeteltérésekkel indokolnak.

A *Daily Telegraph* diplomáciai tudósítója szerint most már kétségtelen, hogy a konferencia megnyitása nem történhetik meg augusztus 5-ikén vagy 6-ikán és így a Young-egyezménnyel kapcsolatos nemzetközi problémák megoldása sokkal távolabb van,

mint valaha.

A dolgok ilyen alakulása angol politikai körökben rendkívül kellemetlen hatást keltett.

Az angol politikusok a franciákat vádolják a konferencia elodázásával.

A *Daily Telegraph* szerint népszövetségi körökben is meglehetősen felháborodást keltett a francia kormány az a javaslata, amelyet azonban időközben visszavontak, hogy halasszák el a Népszövetségnek szeptember elsejére kintizott ülését.

Henderson a Rajnavidék gyors kiürítését kívánja „A leszerelési kérdés kulcsa az Egyesült Államokkal való megegyezés”

Londonból jelentik: Henderson külügyminiszter előtt megjelent egy politikai színezetű női egyesület küldöttsége és biztosította a minisztert a kormány külpolitikájának a támogatásáról. Henderson többek között azt felelte, hogy

a leszerelési kérdésnek a kulcsa az Egyesült Államokkal való megegyezés.

Henderson kijelentette, hogy csupán módszer kérdése, hogy a vitás ügyeket döntőbíróisági eljárással vagy pedig az egymás közötti megegyezés valamilyen formájában esetleg két vagy többoldalú szerződés révén, vagy pedig a Népszövetség útján küszöbölik ki.

A Rajnavidék kiürítéséről szólva

Henderson annak a reményének adott kifejezést, hogy Angolország Franciaországgal és Belgiummal egyidejűleg fogatosíthatja a kiürítést,

majd hozzáfűzte:

— Micsoda helyzet származnék abból, ha a Young-konferencia összeültekor nehézségek volnának ebben a kérdésben? Kérem Önöket, hogy ne látszat szerint, hanem a logika szerint ítéljenek. A magam részéről szeretném, ha a kiürítés olyan gyorsan végbemenne, ahogy csak lehetséges.

Kezünk e kérdésben nincs megkötve.

A Népek Ligája külföldi orvosokkal tanulmányoztatja Szkopljében a maláriát

Kurzusokat létesítenek a maláriológusok számára

Szkopljéből jelentik: A Népek Ligája, mint ismeretes, minden évben tanulmányutra küld néhány elsőrangú orvosi szaktekintélyt a különböző európai országokba egyes elterjedt betegségek tanulmányozására. Különösen a malária tanulmányozását tartja fontosnak a Népek Ligája és ebben az évben Olaszországban, Franciaországban és Délserbiában fogják tanulmányozni ezt a veszedelmes betegséget.

Szkopljéba kedden megérkezett a Népek Ligája által kiküldött öt külföldi orvosi szaktekintély és a legközelebbi napokban már meg is kezdődik az orvoskongresszus, amelyen belföldi orvosok is részt vesznek s amelynek legfőbb tárgya a malária orvosi meg-

vitatása lesz. A Szkopljéba érkezett külföldi orvosok a következők: *Kamparado* Christos és *Baszin Paskal* (görög), *George William* (francia), *Vanuel Mariel* (francia) és *Reveper H.* (spanyol). A legközelebbi napokban még több külföldi orvost várnak Szkopljébe.

A kongresszus keretében orvosi szaktanfolyam is lesz, amelyen az ország minden részéről és külföldről összegyűlt orvosok előtt a legkiválóbb bel- és külföldi maláriaspécialisták fognak előadásokat tartani.

A külföldi orvosvendégek Bitolit, Ohridot, Sztrugát, Kumanovót, Krivapalánkát, Velezt és Etipet is meg fogják látogatni, majd Franciaországban és Olaszországban folytatják tanulmányutjukat.

A Vatikán indexre helyezi Mussolini beszédeinek gyűjteményét

Mussolininek a konkordátum ügyében mondott beszédeiben több kitévelt sérelmesnek találja

Newyorkból jelentik: A *Newyork Times* római levelezője azt jelenti lapjának, hogy

**vatikáni körökben komolyan foglalkoznak az-
zal a tervvel, hogy indexre teszik Mussolini
beszédeinek gyűjteményét,**

amely könyvalakban megjelent. Ez a könyv azokat a beszédeket tartalmazza, amelyek az olasz miniszterelnök a konkordátum ügyében mondott.

A Vatikán Mussolininak a konkordátummal

**kapcsolatos beszédeiben több kitévelt kifogá-
solt.**

Igy sérelmesnek találja a Szentoszok Mussolininek azt a kijelentését, hogy a kereszténység ma is csak kis jelentéktelen szekta volna a vallások tömegében, ha nem tette volna át székhelyét Palesztinából Rómába. Mussolini beszédeinek több más kitévelt is sérelmesnek tartja a Szentoszok, úgyhogy hír szerint ezt a könyvet a tiltott könyvek listájába fogja sorozni.

A szovjetkormány nem kezd tárgyalásokat Angliával a diplomáciai viszony újrafelvétele előtt

„Anglia arra törekszik, hogy az orosz népet visszavegyék az emberek közösségébe“

Berlinből jelentik: A *Berliner Tagblatt* moszkvai jelentése szerint

**a szovjetkormány úgy határozott, hogy nem
teszi mérlegelés tárgyává az angol kormány
meghívását és nem küld a felajánlott tárgya-
lásokra orosz delegátust Londonba**

mindaddig, amíg az angol kormány nem jelenti be ünnepélyes nyilatkozatban, hogy a maga részéről ismét helyreállítja a diplomáciai viszonyt a szovjetkormánnyal.

Londoni jelentés szerint *Morgan*, a közoktatás-

ügyi miniszterium parlamenti titkára egy beszédeben hétfőn kijelentette, hogy

**Macdonald a Népszövetség legközelebbi köz-
gyűlésén az egész világra nézve beláthatatlan
fontosságú nyilatkozatot tesz,**

amely az egész világ előtt új lehetőségeket fog megnyitni. Az államtitkár hozzáfűzte, hogy

**az angol kormány szeretné, ha az orosz népet
visszavennék az emberek közösségébe**

és Anglia minden utógondolat nélkül őszintén kívánja a békét.

Kis emberek jegyezték az Agrár Bank részvényeinek többségét

A jugoszláv agrárkérdés végleges megoldás előtt

Beogradból jelentik: Legkésőbb augusztus 15-ig összehívják a privilegizált Agrárbank részvényeseit, akik első közgyűlésükön a tizenöttagú igazgatóságba hét tagot választanak. Az igazgatóság elnökét Öfelsége a király már kinevezte Markovics Bogdán volt pénzügyminiszter személyében és az igazgatóság másik hét tagját szintén ukázzal fogja Öfelsége kinevezni.

Markovics Bogdán az Agrárbank élére történt kinevezésével azt akarták dokumentálni, hogy az új Agrárbank és a fennálló nagy bankok között bizonyos kontaktus létesül, amelyre az új banknak, valamint a régi pénzügyintézeteknek igen nagy szükségük van. Markovics Bogdán régi bankember. Már ebben az esztendőben is számos pénzügyintézet választotta be az igazgatóságába Markovics Bogdánt, aki elnöke a beogradi *Eskontna Banka* igazgatóságának, egyik alelnöke az *Union Banknak*, tagja a *Beogradszki Zadruga* igazgatóságának és tagja a *Narodna Banka* igazgatóságának is. Markovics Bogdán azonkívül számos iparvállalat igazgatóságában is bent ül, amely vállalatok szintén igen közeli kapcsolatot tartanak fent a régi beogradi és zagrebi bankokkal.

Az Agrárbanknak lesz az ország összes bankjai közül a legnagyobb alaptőkéje. Az Agrárbank — mint már ismeretes — *öt százmillió dinár alaptőkével kezdi meg működését*. Az Agrárbank után az *Union bank-*nak van Jugoszláviában legmagasabb alaptőkéje: *kétszázmillió dinár*.

Eredetileg mindössze háromszázmillió dinár

**alaptőkét akarták összehozni és az egyszer
meghosszabbított aláírási határidő alatt öt-
százmillió dinár gyűlt egybe.**

A bank első közgyűlése fogja megállapítani, hogy a bank mekkora alaptőkével kezdi meg a működését: a banknak ugyanis jogában áll az alaptőkét egymillióárd dinárra felemleni.

**Az Agrárbankot azért alapították, hogy meg-
felelő hitelekkel támogassa a jugoszláv föld-
művesosztályt. Ezért természetes, hogy az or-
szág földműves osztálya igen nagy mérték-
ben vett részt az Agrárbank részvényeinek a
jegyzésében.**

A parasztosztály részvétele még sokkal nagyobb lett volna, ha a termés betakarítása után történt volna az aláírások megkezdése.

**A jugoszláviával bankok ötvenmillió dinárt je-
gyeztek.**

Eddig még nem állapították meg pontosan, hogy a lakosság foglalkozási ágak szerint miképpen vett részt a jegyzésben, de eddig is kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy *a kistőkések jegyezték a legtöbbet*.

**A kistőkések és a földművesek az eddigi szá-
mítások szerint kétszázmillió dinárt jegyez-
tek.**

A privilegizált Agrárbank megalakítása természetesen meg fogja gyorsítani az egész jugoszláv agrárkérdés megoldását. Az agrárérdekeltek még nem egészen a tulajdonosai a földnek, viszont a földtulajdonosok sincsenek még kártalanítva. Ennek a kérdésnek végleges rendezése már égetően sürgős feladat és a jugoszláv gazdasági élet már ezért is nagy érdeklődéssel várja az Agrárbank működésének megkezdését.

A noviszadi Lloyd javaslata a zárórakérdés rendezésére

A javaslatot a tartományi főispán elé terjesztették

Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd headvánnyal fordult a bácskai tartományi főispánhoz, akitől a zárórakérdés végleges rendezését kérik. A headványt kedden nyújtották be dr. *Momirovics* Veljko rendőrfőkapitányhoz, aki továbbítani fogja Szomberba.

A Lloyd headványában javaslatot tesz a zárórakérdés rendezésére vonatkozólag. Ebben a javaslatban azt kéri, hogy *az üzletek, kivéve a fűszer- élelmiszer-, könyv-, papír- és tűzelőanyagkereskedéseket nyáron reggel 7 órától fél 1 óráig, délután 2 órától 7 óráig lehessenek nyitva. A fűszer- és élelmiszer kereskedések nyáron reggel fél 6 órától fél 1-ig, délután 3 órától 8 óráig, télen fél 7-től fél 1-ig, délután 2 órától 5-ig, a könyv- és papírkereskedések télen-nyáron reggel 7 órától fél 1-ig délután fél 2-től 7 óráig, a tülzifakereskedések pedig ugyancsak télen-nyáron reggel 6 órától fél 1-ig, délután 1 órától 6 óráig lehessenek nyitva.*

A javaslat kiterjeszkedik az ünnepnapok záróra kérdésének a rendezésére is. Ezerint Vidovdán és Ciril Method ünnepén délelőtt tíz óráig nyitva lennének az üzletek, katolikus és pravoszláv karácsony, husvét és pünkösd másnapján csak délután lennének zárva az üzletek, ugyszintén pravoszláv újév napján is. *Ernst* Bernát javaslatára kéri a Lloyd, hogy a zsidó hosszunapkor az összes üzletek egész nap zárva legyenek.

Halálra sujtott a villanyáram egy cséplőgéptulajdonost

A cséplők közé zuhant a magasfeszültségű elektromossággal telt villanydrót

Koprivnicáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn a délutáni órákban Koprivnicán. Egy magasfeszültségű árammal telt villanydrót leszakadt és rázuhant az egyik gazdasági udvaron felállított és működésbe helyezett cséplőgépre, amely körül kilenc munkás foglalatokodott. A drót egy embert halálra sujtott, nyolcat pedig többé-kevésbé súlyosan megsebesített.

Koprivnicán a Dubrovacska ulica 16. számú házban *Horvat* Adám gazdálkodó buzát csépltetett. A gépet maga a tulajdonos *Kucec* Franjo gépész kezelte, nyolc munkás pedig a zsákolást végezte. A gazdasági udvar fölött, ahol a cséplés folyt, mintegy másfél méter magasságban vastag villanydrót vezetett keresztül, amelynek az uccai hálózathoz volt kapcsolata. Az udvar felett elhúzódó mintegy négy méter hosszúságú drót, amely magasfeszültségű árammal volt teltve, eddig ki nem derített okból meglazult, leszakadt és rázuhant a cséplőgépre. A szerencsétlenség következtében a cséplőgép mellett felhalmozott buzaszalma nyomban lángra lobbant. A tüzet hosszas megfeszített munka árán sikerült elfojtani, a szerencsétlenség mégis borzalmas következményekkel járt: a gépet kezelő *Kucec* Fránjót az elektromosság nyomban megölte, három munkás életveszélyesen megsebesült, öt másik munkás is súlyosan megsebesült, ezeknek sérülései azonban nem életveszélyesek.

A halálos szerencsétlenség ügyében erélyes nyomozás indult.

A

BÁCSMEGYEI NAPLÓ-RA

**bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az elő-
fizető részesül a könyv-
kedvezményekben**

A kínai keleti vasutak a távolkeleti politika tengelyében

Mi idézte elő az orosz-kínai konfliktust?

A kínai-orosz konfliktus ma a világeredélyes középpontjában áll, de az európai újságolvasók legnagyobb része a sok rövid vagy hosszabb, de egymásnak gyakran ellentmondó újságjelentés között idegenül áll ezzel a nagy problémával szemben. A távoli keletről nemcsak a földrajzi fogalmaink hiányosak, hanem nagyrészt ismeretlenek előttünk még a legközelebbi múlt ottani eseményei is, amelyek ismerete nélkül pedig nem is lehet helyes képet nyerni a mostani, az egész világbéke sorsára kiható eseményekről.

Ezen ezért a *Bácsmegeyi Napló* mai számában megkezdjük egy cikksorozat közlését egy Távol Kelet dolgiban a legalaposabban tájékozott íróember információi alapján. *Tocilj Iván*, a ma már jónévű horvát író, aki mint hegedűművész a beogradi opera zenekarának állandó tagja, lapunk beogradi munkatársának felkérésére ismerteti a kínai-orosz kérdés legfőbb vonatkozásait ezekben a cikkekben, a helyszínen nyert ismeretei és tapasztalatai alapján. *Tocilj Iván tizennégy évet töltött Oroszországban*, mint egy ellenforradalmi kozákhadsereg tisztje, három évig harcolt a kelet-szibériai és mongoliai pusztaságokban, hol a vörös hadsereg, hol a mongolok, hol a kínaiak, hol meg a kirgizek ellen és a polgárháború befejezése után még néhány évig Szibériában maradt, ahonnan csak 1928-ban tért vissza hazájába.

Mai első cikkünkben a kínaiak által most erőszakkal eltulajdonított északmandzsuri vasutvonal történetét ismertetjük.

Oroszország volt az első, amely felfedezte, hogy Mandzsuria olyan ország, amelyet ki kell használni a vasútépítés terén. 1896-ban szerződés jött létre Kína és az Orosz Ázsiai Bank között, amely mögött az orosz kormány állott, az ugynevezett Kínai Keleti Vasutak kiépítésére és kihasználására. Az oroszok azonnal hozzá is kezdtek a Mandzsuria—Charbin—Pogranicsnaja fővonal kiépítéséhez, amely 1903-ban készült csak el teljesen. Az oroszok mandzsuri vasútépítési politikájának második etappja az az újabb koncesszió volt, amellyel az oroszok jogot szereztek maguknak a Kínai Déli Vasutak (a Charbin—Dojren-i vonal) kiépítésére, amely koncessziót bérleti szerződés formájában kapták meg.

Ebből a bérleti szerződésből keletkezett az első konfliktus is a kínai vasutvonalak körül és pedig Oroszország és Anglia között, amely 1899-ben tört ki. Ez a konfliktus megegyezéssel végződött, amelyben Anglia arra kötelezte magát, hogy nem fog Kínától vasuti koncessziót szerezni a nagy kínai faltól északra fekvő területeken. Oroszország pedig arra, hogy a Janc-Si folyó mentén nem épít vasutat.

Az orosz-japán háborúig ez volt a tényleges és jogi helyzet, ez a háború azonban egészen új helyzetet teremtett a keleti vasutak terén is. Oroszország legyőzése véget vetett Oroszország kizárólagos befolyásának Mandzsuriában és Oroszország kénytelen volt beleegyezni abba, hogy ezt a nagy területet két érdekszférára osszák fel, az északira és a délre. Az északi rész orosz, a déli japán befolyás alá került. Az 1905. évi szeptember 30-iki portmunti békeszerződésben Oroszország átengedte Japánnak a bérlet területét: Huan Tung tartományt és a mandzsuri vasut déli részét Port Arturtól és Dajrentől egészen Csan-Csun-ig, vagyis az egész délmandzsuri vasutat. Ehhez a szerződéshez Kína is hozzájárult egy szerződésben, melyet 1905 végén Japánnal kötött meg. Ezzel a szerződéssel aztán a déli mandzsuri vasut teljesen Japán befolyás alá került. Ugyanekkor Japán még egy titkos megegyezést is kötött Kínával, amelyben Kína kötelezte magát, hogy egyetlen olyan vasutat sem fog építeni, amely konkurenciájával árthatna a déli mandzsuri vasutaknak.

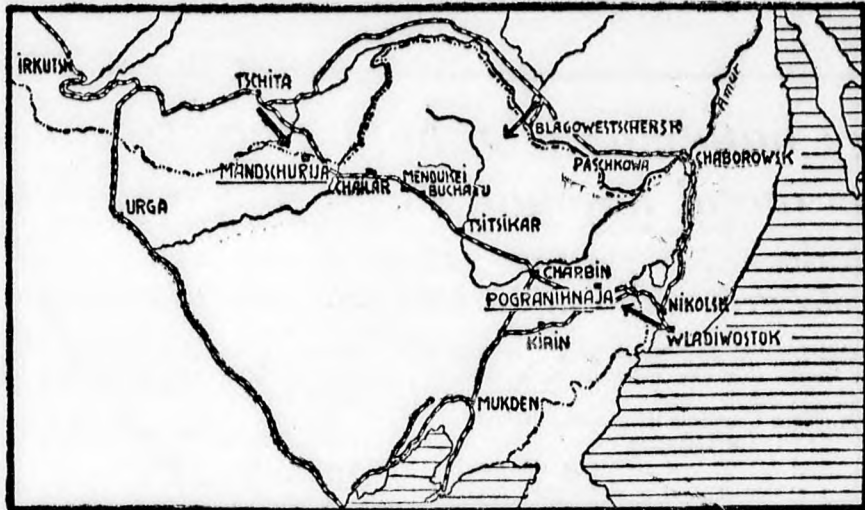
Mandzsuriának japán és orosz érdekszférákra való felosztása azonban nemzetközi bonyodalomra vezetett, mert a hamarosan felkeltette a többi nagyhatalmak féltékenységét, amelyek szintén érdekeltek voltak az óriási, de szervezeten kínai birodalom gazdasági kiaknázásában. Elsősorban Anglia és Amerika emeltek igényeket, hogy Mandzsuriában gazdaságilag szabadon terjeszkedhessenek. Az első incidens már 1907-ben kitört, amikor Anglia, de még inkább Amerika azt követelték, hogy a mandzsuri vasutak kerüljenek nemzetközi ellenőrzés alá. Ez a konfliktus sokéig húzódott és azzal végződött, főleg *Billard Street* mukdeni amerikai konzul iniciatívájára, hogy 1909-ben egy-egy angol-amerikai tőkés csoport prelimináris szerződéshez jutott, amelyben Kína engedélyt adott egy új vasuti vonal építésére, amely Csucs-Zsou-tól az Aigung-ig, az Amur folyó mellett, haladt volna. Ez a vasut tehát átszelte volna úgy a japán, mint az orosz érdekszférát.

Az angol-amerikai akciónak meg volt az érde-

kes következménye, hogy ismét közelebb hozta egymáshoz Japán és Oroszországot, amelyek között pedig a békekötés után is állandóan igen feszült volt a viszony. Ez alatt az idő alatt Japán erősen megjavi-

tásában néhány helyet Kína kapjon meg, lévén Kína akkor csaknem teljesen Japán befolyása alatt. Az első időben ezek a kínaiak igen hasznos szolgálatokat is tettek a japánoknak, akiknek minden kívánságát teljesítették. Japán ezt az időt is jól kihasználta gazdasági expanziójára, számos japán bank és nagy kereskedelmi cég alakult Mandzsuriában, sok földet összevásároltak, stb.

Japán vasuti politikájának az volt a fő irányelve, hogy az áruforgalmat lehetőleg a déli vasutakra irányítsa az oroszok által birtokos keleti vasutak helyett, amelyek Vladivosztozk kikötőt favorizálták. Hogy mi-

Mandzsuria térképe a keletkínai vasut vonalával

totta a maga vasuti vonalának a forgalmát, több elágazó szárnyvasutat is kiépített és a vasutat igen rentabilitásá tette. Oroszország a maga vasutját viszont nem tudta kellőképpen kihasználni és így az ezalatt az egész idő alatt passzív maradt.

A világháború alatt, 1915-ben Japán újabb előnyöket vívott ki magának és többek között sikerült a mandzsuri vasut és Huan Tung tartomány bérletét is újabb 99 évre meghosszabbítani. 1918-ban Japán újabb szerződést köt Kínával, ezáltal már a bolsevizmus elleni védekezés céljából és ez a megegyezés Japánnak biztosította volna az összes mandzsuri vasuti vonalak feletti befolyást. A japánoknak ez a terve még sem sikerült, mert nemzetközi intervenció folytán a mandzsuri vasutak igazgatása egy Vladivosztozkban székelő nemzetközi vasuti komité ellenőrzése alá került. Az egyetlen, amit Japán el tudott érni, — ezt is csak 1920-ban — az volt, hogy a vasut igazga-

lyan eredménnyel, azt legjobban bizonyítják az 1917-ől 1923-ig terjedő hat év fejlődésének az adatai. Ez alatt a hat év alatt a déli vasutak forgalma 7.3 millió tonnáról 12 millió tonnára emelkedett, 34.5 millió, illetve 87.8 millió yen értékben.

1924-ben a megerősödött Szovjetország új megegyezést kötött Kínával, amelynek alapján a vasut igazgatását paritásos bizottság vette át. Ettől az időtől kezdve Japán mindinkább és inkább elveszti a talajt Mandzsuriában és az áruforgalom is visszatér a Kínai Keleti Vasutakra, 1927-ben az egész mandzsuri áruforgalom 46.1 százaléka a keleti vasutakra esik és 53.9 százalék a déli vasutakra.

Mint a mandzsuri vasutaknak ebből a rövidre fogott történetéből is látszik, ezek már eddig is igen sok, gyakran igen éles nemzetközi konfliktusra vezettek az egyes nagyhatalmak között és most ismét sorsdöntő konfliktusnak váltak a kiinduló pontjává.

Megszökött a kórház elmeosztályáról és felakasztotta magát egy szubotocai villamoskalauz

Az elmebeteg ember háromszor kísérelt meg öngyilkosságot és most sikerült végrehajtania szándékát

Hétlőn reggel a szubotocai közpórház elmeógyászat osztályáról telefonon jelentették a rendórségnek, hogy vasárnap éjjel az *elmeógyászi osztályról megszökött Jurics Antal huszonöve éves szubotocai villamoskalauz*, akit hozzátartozói egy hónappal ezelőtt helyeztek el a kórházban, mert Jurics két ízben kísérelt meg öngyilkosságot és az orvosi vizsgálat elmezavart állapított meg nála.

A jelentés alapján a rendórség keresni kezdte a városban Juricsot, de nem találták meg. Kedden délelőtt tíz óra tájban *Zódi Mihály* íuszerkereskedő, akinek a Beogradszki ut 17. szám alatt van üzlete, közölte a rendórséggel, hogy

a ház padlásán egy ismeretlen férfi felakasztotta magát.

A rendórségről *Turanov Lázár* ügyeletes rendórkapitány és dr. *Djuricsics Miletá* rendórorvos mentek ki a helyszínre és a jelenlevők segítségével megállapították, hogy

az öngyilkos azonos Jurics Antallal, aki vasárnap megszökött a közpórházból.

Az orvos már csak az órákkal előbb beállott halál állapotba hozta. Azonnal értesítették az öngyilkos villamoskalauz hozzátartozóit és feleségét, akik intézkedtek, hogy a szerencsétlen ember holttestét elszállítsák lakásukra.

Jurics Antal, egyike volt a szubotocai villanytelep legmegbizhatóbb munkásainak. Pontosán és rendszeresen végezte a köteleességét, de három hónappal ezelőtt hirtelen nagy változás történt vele. A fiatalember el-el maradozott otthonról, feleségével sem bánt úgy, mint kezdetben és viselkedése általában zavarossá és értelmetlenné vált hozzátartozói és felebbvalói előtt. Csakhamar kitűdött, hogy a villamoskalauznak viszonya volt egy szubotocai nővel és hozzátartozói ezzel a szerencsétlen igyekeztek magyarázni Jurics ideges és felült állapotát. Hat héttel ezelőtt

Jurics beretvapengével átvágta a karját az ereket.

Öngyilkossági szándékát hamarosan észrevették és a gyors orvosi segély megmentette Juricsot az életnek. Néhány napig betegeskedett és csakhamar felgyógyult, de nem tért vissza munkahelyére, mert hosszabb ápolásra volt szüksége. Felesége ápolta és vigyázott rá, hogy kárt ne tegyen magában. Jurics látszólag megnyugodott és senki sem gondolt arra, hogy a megzavart lelkű ember nem mondott le végzetes szándékáról.

Mikor már azt hitték, hogy felgyógyult és az őrizet sem volt olyan szigorú *Jurics egy napon ismét elűnt lakásáról*. Felesége és bátyja *Jurics Grga* szubotocai könyvkereskedő kétségbeesetten keresték Jurics Antalt, amikor váratlanul azt a hírt kapták, hogy

Jurics Antal a nyolcadik kórben, egyik ismerőse házában a padlásán felakasztotta magát.

Végzetes tervét ezalkalommal sem vihette keresztül, mert tettét észrevették és idejekorán levágták a költőrl. Esméletét csakhamar visszanyerte és pár nap alatt kiheverte az izgalmakat. Lelki egyensúlya azonban megingott és olyan zavarosan viselkedett, hogy orvossal vizsgáltatták meg, aki azt ajánlotta, hogy a beteg a saját érdekében helyezték el a kórház elmeógyászi osztályán.

Egy hónappal ezelőtt vitték be Juricsot a kórházba, ahol a beteg csendesen viselkedett. Az orvosok is remélték, hogy hamarosan meggyógyul. A napokban meglátogatta Juricsot bátyja, akitől a beteg azt kérte, hogy legalább egy-két napra vigyék haza, szeretne otthon körülnézni. Megigérték neki, de természetesen kérsét nem teljesítették, mert tartottak attól, hogy ismét öngyilkosságot fog megkísérelni.

Vasárnap éjszaka azután

Jurics Antal megszökött a kórházból.

Éjjel észrevétlenül felkelt, kilópozott az udvarra és mint megállapították, átmászott a falon és így mende-

kült a szomorú házból. Csak reggel vették észre a szökést és azonnal jelentették a rendőrségnek, amely azonban hasztalan kutatott utána. Hogy hétfőn egész nap hol tartózkodott Jurics Antal, még nem sikerült megállapítani.

Kedden tíz óra tájban a Beogradszki (volt Zimonyi) ut 17. számú ház egyik lakója fel akart menni a padlásra. A padlásfeljáró a ház végében van és a padlásra egy léclétra vezet fel, amelyet most nem találtak a helyén, holott emlékeztek rá, hogy kevéssel előbb még ott volt. Egy ideig keresték a létrát, majd amikor nem találták, egy másikat kerítettek és felmentek a padlásra, ahol megdöbbenő látvány tárult a belépők szemébe.

Egy szemben levő gerendáról egy szőkehajú férfi lógott le.

Arca viaszszárga volt, lába husz centiméterre volt a földről. Az öngyilkost azonnal levágták a kötélről és értesítették a rendőrséget. Juricsban ekkor már nem volt élet és az orvos csak a beállott halált konstata. Később megállapították az öngyilkos személyazonosságát és azt is, hogy Jurics szülei valamikor abban a házban laktak és ezért ismerté olyan jól a szerencsétlen ember a járást. Jurics, hogy tette keresztülvételébe meg ne akadályozhassák, felhuzta maga után a létrát, amelyet a padlásra találtak meg. A tragikus véget ért villamoskalauz temetése szerdán délután lesz.

Miloszavlyevics Ankica, Relinger Iván, de a valóságban semmit sem kaptak, sőt Kovacevics Vukoszava, noha a jegyzékben mint kilégitett tag szerepelt, nem is volt tagja a szövetkezetnek és nem is kapott semmit. Vannak egyes tételek, amelyeket igényjogosult tagok helyett másoknak fizettek ki és így az igényjogosultak megkárosultak.

A szövetkezet pénztárában készpénzt egyáltalán nem találtak, noha a pénztárkönyv adatai szerint 4213.50 dinár készpénzkészletnek kellett volna lenni.

A pénztárkönyv adatai szerint a szövetkezet pénztárába a szövetkezet alapítása óta 300.000 dinár folyt be és ebből az összegből csak 135.000 dinár került kifizetésre.

A felszámoló bizottság a vizsgálat eredményéről jelentést tett a mitrovicai ügyészségnek.

Egy hatalmas csatahajó szolgál célpontul az angol hajóhad lövészetű gyakorlatán

A huszonnégyezer tonnás hajó gépeit több mérföldnyi távolságról rádió útján irányítja egy torpedóromboló

Londonból jelentik: Az angol hajóhad Portsmouth-nál hétfőn kezdte meg egy hétre tervezett lövészetű gyakorlatait, amelyeken

a 24.000 tonnás Centurion nevű csatahajó szolgál célpontul.

A hajót, amelyet 360.000 font költséggel alakították át céltáblának, a gyakorlat előtt a személyzet természetesen elhagyta és

a gépeket egy torpedóromboló több mérföld távolságról rádió útján irányítja, úgyhogy a hajó a bombázás alatt is állandóan teljes gőzzel fog haladni

és irányítását állandóan változtatni fogja. A hajó mackái vonakodtak a tengerészeket követni, amikor elhagyták a csatahajót és így ők lesznek az egyedüli élőlények a bombázott hajó fedélzetén.

Szeptember 6-ikán tartják meg az országos repülőversenyt Ófelsége serlegéért

Közzétették a verseny feltételeit

Noviszadról jelentik: Ez évi szeptember 6-ikán rendezik meg Jugoszláviában azt a nagyszabású országos repülőversenyt, amelyet Ófelsége a király értékes serlegéért évente szoktak megrendezni. A repülőparancsnokság már megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett az értékes tiszteletdíjért a versenyen részt lehet venni.

Eszerint a kétfedelű vadászgépek versenye Noviszadról indul. A táv: Oszijek—Zágráb—Ljubljana—Maribor—Banjaluka—Szarajevó—Szkoplje—Nis—Beograd és vissza Noviszad. A verseny távja 1640 kilométer.

A versenyzők Zagrebban Banjalukán, Szarajevón, Szkopljében és Beogradban tarthatnak pihenőt, illetve vehetnek fel a repüléshez szükséges anyagot. A versenyen legfeljebb tíz versenyző vehet részt.

A vadászgépek versenye Noviszadról indul és szlovéniai Bród—Szarajevó—Szkoplje—Kraljevo—Zajecsar—Pozsarevac—Beograd érintésével Noviszadon fejeződik be. Ennek az utiránynak a távja 1930 kilométer. Előben a versenyszámban legfeljebb hat versenyző vehet részt és pedig az első repülőcsoport 3—3 pilótája.

A harmadik versenyszám az iskolagépek versenye lesz, amely szintén Noviszadról indul ki és Tuzla—Sza-

rajevo—Kraljevo—Zajecsar—Nis—Pozsarevac—Beograd érintésével Noviszadon fejeződik be. Ez a táv 870 kilométer. Ezek a repülőgépek ebben a versenyszámban minden említett állomásnál leszállnak.

A kétfedelű hadi és a vadászgépek versenyén részt vehetnek az aktív és tartalékos pilóták és megfigyelők, akik a jugoszláv légi hadsereg kötelékébe tartoznak. Az iskolagépek versenyén csak diplomás pilóták vehetnek részt, akiknek legalább egy évi gyakorlatuk van.

Az idei repülőversenyen a következő gépek fognak részt venni. A kétfedelű hadigépek versenyén: Breguet XIX. és Potez XXV. A vadászgépek versenyén: Devoaten és az iskolagépek versenyén Brandenburg és Hanriot. A versenyen résztvevő összes gépek legkésőbb szeptember 3-ikán kell, hogy a noviszadi repülőtéren legyenek.

A kétfedelű hadigépek versenyének győztese a király serlegét kapja a második díj az Aeroklub díja. A vadászgépek versenyének győztese a hadügyminiszter díját kapja, míg a második díjat szintén az Aeroklub adja. Az iskolagépek versenyének győztesét a légi ügyek parancsnokának díjával ajándékozzák meg.

A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Nagy visszaéléseket állapítottak meg a mitrovicai kiházasítási egyesületnél

A kiházasító szövetkezet igazgatósága a törvényszéktől kérte a szövetkezet feloszlását

Noviszadról jelentik: Szremskamitrovicán 1926 május 14-ikén »Hozományt biztosító kölcsönös kiházasítási szövetkezet« címmel szövetkezet alakult. A kiházasítási szövetkezet megkezdte a tagok toborzását és többszáz tagot bírtak rá arra, hogy lépjenek a szövetkezetbe, amely havi 30 dinár járulék felvételére ellenében legalább hat havi tagság után kilátásba helyezi a tagoknak, hogy házasságkötésük esetén 15.000 dinár hozományt kapnak. A házasságkötéssel és a 15.000 dináros hozomány kifizetésével megszűnik a tagok minden kötelezettsége a szövetkezettel szemben.

Néhány heti szervezési munka után 650 taggal megalakult a szövetkezet, amely néhány hónap múlva további 150 taggal szaporodott. A szövetkezet alapszabályai szerint az első kifizetések, a hathavi időpont eltelte után akkor kezdődnek, ha legalább 600 tagja van a szövetkezetnek. A szövetkezet hét tagnak ki is fizette a 15—15.000 dinárt, de a többi házasságkötésnél a tagok semmit sem kaptak.

A szövetkezet igazgatóságában ülő és legnagyobb részt jóhiszemű mitrovicai polgárok csak elkésettlenül tudták meg, hogy ilyen számítási alap mellett a szövetkezet nem állhat fenn és nem teljesítheti kötelezettségeit, miért is beadványban fordultak a szremska-

mitrovicai törvényszékhez és kérték a szövetkezet feloszlását. A törvényszék helytadott a kérelemnek és a szövetkezet felszámolására Stanisics Jovánt, Kovacevics Györgyöt, Kovacevics Milivojt és Kapetanovics Milánt nevezte ki. Az utóbbi kettő időközben meghalt. A felszámolás keresztülvételére a bíróság mint szakértőket Jovisics Pétert és Ivanovics Ivánt rendelte ki.

A kiküldött felszámoló bizottság a vizsgálat folyamán megállapította, hogy a szövetkezetnek sem tagkönyve, sem listára, de még másoló, vagy postakönyve sincs és így nem lehetett megállapítani, hogy a szövetkezet fenntartása alatt milyen működést fejtett ki. Sehohsem voltak feltüntetve az eszköztől tagdíj befizetések és azoknak a jegyzéke, akik tagdíjhatárlékban voltak. A pénztárkönyvet Milanovics Zsvikó vezette és azt a bizottság nem találta rendbenlevőnek, miért is Milanovics Zsvikót feljelentették az ügyészségben. A pénztárnok ellen azt a vádat is emelte a felszámoló bizottság, hogy az időközben elhunyt Kovacevics Milivoj aláírását meghamisította. Az egyik kimutatás szerint 15—15.000 dináros hozományt felvettek Rukavina Márkó, Kovacevics Vukoszava, Radunovics Száva, Katiccs Miladin, Dragutinac Mária,

Juhászok és utkaparók véres verekedése egy Szombor melletti szálláson

Az egyik utkaparót haldokolva szállították kórházba

Szomborból jelentik: Véres gyilkossági kitérlet történt kedde virradó éjszaka a Szombor melletti Vukovácski szálláson. Mijics Dusán és testvére, Mijics Sztanovir juhászok régóta ellenséges viszonyban voltak Csuriacs Dusán és Galetin Sztjevan Apatini-ut utkaparókkal, akik a juhászokat több ízben feljelentették amiatt, hogy állataikat az utmenti fűvön legeltették. A juhászok kedde virradó éjjel az egyik bukovácskii kocsmában állkoztak az utkaparókkal. A testvérpár, amikor ellenségét megpillantotta, hazament, vasvillát és kapákat vett magához, majd mindketten visszatértek a vendéglő elé és a koromsötét uton lesbeálltak.

Egy óra lehetett, amikor Csuriacs és Galetin kilépett a vendéglő kapuján és mísem sejtve, megindultak hazafelé. A testvérek utánuk lopóztak, hábatámadták őket és mindkettőjüket teljes erejükkel ütli és szurni kezdték. Galetin is fejbavágták és megszurták, ennek azonban volt még annyi ereje, hogy feltápáskodjon és futni kezdjen. A juhászok nem üldözték a sebesült embert, hanem most már egyesült erővel Csuriacsra vetették magukat és vadállati kegyetlenséggel összeszurkálták. A juhászok huszonhét sérülést ejtettek Csuriacson, akinek a feje teljesen össze van vagdalva. A vérben fetregő eszméletlen emberre csak reggelre kelve találtak rá a szállási lakosok és beszállították a szombori kórházba, ahol most a halállal vívódik.

A két Mijics testvért letartóztatták és kihallgatásuk után a szombori ügyészségnek adták át őket.

A városliget mögötti halálos vasuti szerencsétlenség ügyében tovább folyik a nyomozás

Eltemették a szerencsétlenül járt kis cselédlányt

A szubotocai rendőrség bünygyi osztálya kedden a városliget mögötti vasuti áttjárónál történt borzalmas szerencsétlenség ügyében tovább folytatta a nyomozást. Cankovics Miodrag rendőrkapitány a nyomozás lefolytatásával Milankovics Márkó detektív-csoportvezetőt bízta meg, aki kedden délelőtt vette át az eddigi nyomozásra vonatkozó iratokat.

A rendőrségen eddig csak a vasuti őrt hallgatták ki, de a motorvonat vezetőjének kihallgatására még nem került a sor. Haszonlóképpen fontos vallomást várnak a szerencsétlenség egyetlen szemtanujától, atól a fuvarostól, aki homokkal telt kocsijával az áttjáró másik oldalán állt, de a szerencsétlenség után elhajtott. Ez a fuvaros eddig még nem jelentkezett és most a rendőrség keresi, mert ő az egyetlen, aki pontos adatokat tudna adni a rendőrségnek a katasztrófa lefolyásáról.

Kedden délelőtt a Bajai-uti temető hullaházában az ügyészség meghívottjának és Taszics Alekszandar vizsgálóbíróinak jelenlétében a törvényszéki orvosok felboncolták Kubáth Gusztáv fűszerkereskedő és Király Ilonka cselédlány, a szerencsétlenség áldozatainak holttestét. Kubáth Gusztáv a boncolás adatai szerint borzalmas fejsébebe halt bele, a kis cselédlányt pedig agyvérzés és az agyvelő megsérülése ölte meg. A lány homlokcsontjába két helyen, vagy hegyes kő, vagy a széttört kocsi vasalkatrészei fúródta be öt-hét centiméter mélységben.

A boncolás után az ügyészség megadta az engedélyt a holttestek eltemetésére. Király Ilonka holttestét kedden délután a hullaházból eltemették. Kubáth Gusztáv holttestét hazavitték Kuhaceva-ucca 6. szám alatt levő lakására és szerdán délután temetik el.

A rendőrség szerdán valószínűleg befejezi a nyomozást a katasztrófa ügyében és a hátralevő személyek kihallgatása után az ügy iratait átteszi az ügyészséghez.

A hóhullám elért Középeurópába

Kedden volt az idei nyár legmelegebb napja

Az időjárásban még mindig nincs kilátás semmi változásra.

A hóhullám elérkezett Középeurópába és a legtöbb helyen kedden volt az idei nyár eddigi legmelegebb napja.

Szuboticán és a Vajdaság nagy részében kedden már a kora délelőtti órákban 30 fok meleg volt és ez a hőmérséklet délelben annyira emelkedett, hogy

Szuboticán 35 fok meleg volt árnyékban.

Nyugateurópa kapott ugyan kissé hűvösebb levegőt és felfrissülést, úgyhogy Franciaország nagy részében és Németországban túlhaladta ugyan a hőmérséklet a 30 fokot, Londonban azonban csak a 24 fok Celsius volt a maximum. Ezzel szemben Középeurópában és Délkeurópában a melegben semmiféle megszakítás nem állt be és a maximum mindenütt jóval 30 fok fölött van.

Zivatar csak a Középrajnavidéken volt. A vihar Keblenzben egy új házakat, amelyben negyven család lakik, leszakította a fedelét és nyolcvan méternyire elragadta. A tető lehulló cserepei egy asszonyt halálosan megsebesítettek. Az Alpeselek táján sok helyen kisebb helyi zivatarok voltak.

Mint Budapestról jelentik, Magyarországon mindenütt 32 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. Kedden már a kora délelőtti órákban megközelítette a meleg a 30 fokot, délelben 33 fokig emelkedett és délután félháromkor érte el maximumát, árnyékban 36,4 fokkal.

Mint Párisból jelentik,

a francia fővárosban a hőség szinte elviselhetetlen.

és az esti órák sem hoztak enyhülést. A hőmérséklet 33,4 fok volt és a nyugati partok kivételével a vidéken is mindenütt nagy a hőség. A legnagyobb meleg Toulouseban volt, ahol a hőmérséklet elérte a 36 fokot, viszont Le Havreban csak 20, Cherbourgban 18 és Bresztben 17 fokot mutatott a hőmérő.

Római jelentés szerint

Olaszországban a hőség erősen fokozódott és a hőmérséklet helyenként árnyékban elérte a 39 fokot.

A rendkívüli meleg miatt több baleset és hóguta fordult elő.

A meteorológiai intézet prognózisa szerint az időjárásban lényeges változás a legközelebbi napokban nem várható.

Négy nap és tizenkilenc óra alatt érkezett a Brémen Európából Newyorkba

A hatalmas német óceánjáró gőzöst óriási lelkesedéssel fogadták Newyorkban — Színház, céllövölde, kuglizó és hullámvasut is van a hatalmas hajón, amely világrekordot állított fel

Newyorkból jelentik: Öt nappal ezelőtt indult el Bréma kikötőjéből a Norddeutscher Lloyd hatalmas új óceánjáró gőzöse, a Bremen.

Az ötvenezer tonnás hajó, amely két esztendő alatt készült el, újrendszerű turbínával és minden eddigi sebességénél nagyobb teljesítményével a hajóépítést remekel.

Németországban óriási ünnepek között bocsátották vízre a hajóóriást, amelyen a világ leggazdagabb emberei tették meg az első óceáni utat. A Bremen elsőosztályú utasai szinte kivétel nélkül magukkal vitték az óceánon tula autójukat. A hatalmas német bankárok és amerikai pénzemberek közül a hajó utasai kö-

zö valamennyi gőzös szirénája bugni kezdett. Több mint száz újságíró bérelt külön repülőgépet, hogy előre repüljön a hajóóriásnak és fényképfelvételket készítsen. Newyorkból hétfőn már a kora délelőtti órákban óriási uszályhajó indult a kikötő bejáratára, amely zsúfolva volt újságírókkal és fotóriporterekkel.

A hajó érkezése valóságos diadalmenet hangulatát idézte fel. Száz ezer főnyi tömeg, kalapot és zseblendőt lengetve, lelkesen üdvözölte a megérkező hajóóriást.

A Mauretania kapitánya üdvözölte elsőnek Siegenbeint, a Bremen kapitányát, a Bremen rekordjavítása alkalmából. Mint ismeretes, a Mauretaniát volt az

ket először fűtetni kell és csak azután lehet teljes mértékben igénybevenni. Ha már két-három hónapig dolgoztak a gépek, akkor bizonyosra veszik, hogy a hajó átlagos óránkénti sebességét az első uton megtett 28 csomóval szemben 30 csomóra tudja fokozni.

A hajó megérkezése után az amerikai újságírók és fotóriporterek százai tekintették meg a Bremet. Az óceánjáró gőzös csodálatos luxussal van berendezve. Egyik csodája az *uszoda*, amelynek márvány-medencéjében állandóan friss szénsavas víz van, amelyet gépek szivnak fel a hajóba a tenger vizéből. A luxuskabinok utasai órák hosszat uszkáltak az uton naponta ebben az uszodában. *Kuglizó és céllövölde* sorakozik a *tornatermek* mellé. A gyermekeket külön *játszóterem* fogadja. Ápolónők veszik őket gondozásukba és mutatják meg nekik a teljesen felszerelt *kis hullámvasutat*, a hábszínházat és sok más látnivalót. A nagy *bálterem* üvegparkettjét szivárványozó színek ragyogják át, visszacsillámlanak a hatalmas *lontóne lumineuse* magásra szökkenő vízében és tükröződnek pazar reflektorok fényében. A bálterem mellett van a színház, ahol állandóan előadások és hangversenyek vannak és ezenkívül öt kitűnő zenekar gondoskodik a hajó utasainak szórakoztatásáról.

Az érdeklődők végeláthatatlan sorra keresik fel a newyorki kikötőben való tartózkodása alatt a Bremen, ezt a legmodernebb hajókolosszust.

A vonat kerekei közé rejtve csempészték a jugoszláv dohányt

Súlyos fogházbüntetésre ítélték az agyafurt csempészeket

Budapestről jelentik: Furfangos csempésztársaság felett ítélték a minap a budapesti járókérdési bíróság. A hatóságoknak néhány hónappal ezelőtt tudomására jutott, hogy a fővárosban jugoszláv dohánytermékeket és cigarettákat hoznak forgalomba. Nyilvánvaló volt, hogy a dohányt csempészetten Magyarországra viszi be egy szervezett társaság Jugoszláviából.

Megindult a nyomozás és a csempésztársaság egyik tagját sikerült is tettenérni éppen akkor, amikor egy Rákóczi-utj kereskedőnek kínált néhány doboz *Sumadia*-cigaretét megvételre. A tettenért ember Neulaender János csak annyit ismert be a detektíveknek, hogy a cigarettákat egy Nefeletts-uccal házban vette át két fiatalembertől. Az egyik egy Löwy nevű facér hentessegéd, a másiknak a nevét nem tudta. A cigaretták darabját tizenkét fillérért adták át neki „bizománylask”, ő pedig husz fillérért árusította. Ezen a nyomon a detektívek lesbe álltak, de a megjelölt házban nem találták meg a cigaretták forgalombahozóit. Kiderült, hogy csak időnként szoktak megjelenni a házban, ott ágyat bérelnek, azután néhány nap múlva eltűnnek. Állandóan nagy csomagokkal megrakodva érkeznek oda. Nem volt más hátra, mint hogy a detektívek kivárják azt az időt, amikor a csempészek ismét megjelennek. Az egyik detektív ugyanabban a házban bérelt ágyat és nap-nap után figyelte, mikor érkezik Löwy és társa a házba. Körülbelül egy hetes figyelés után végre csakugyan sikerült elfogni a csempészeket. Három hátizsákba gyűmlesztve nagymennyiségű dohányt és cigarettát találtak náluk.

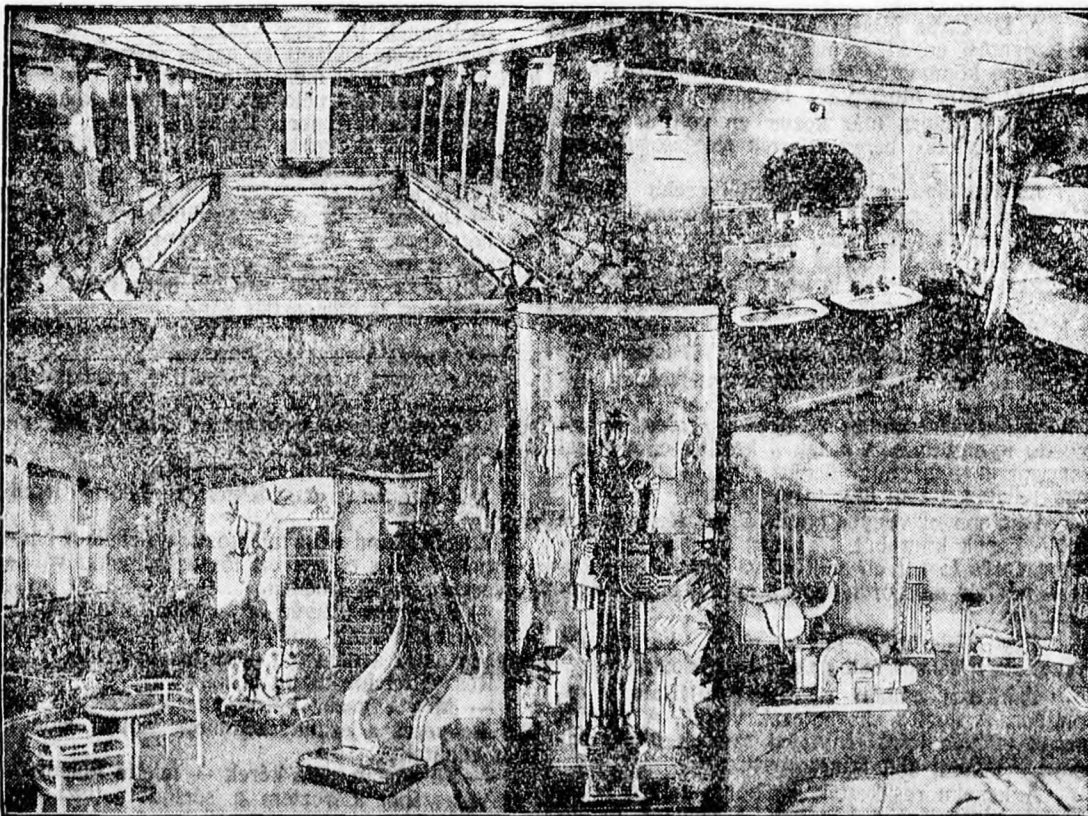
A csempészekről megállapították, hogy az egyik Löwy Árpád munkanélküli hentessegéd, a másik Demetrovics Péter. Vallatára fogták őket s ekkor igen érdekes részletek derültek ki arról, hogyan bonyolította le a két ember már hosszú idő óta a dohánycsempészt.

Demetrovicsnak, aki egy határmenti községben lakott, határátlépési engedélye volt, mert jugoszláv területen gazdálkodott. Pesten ismerkedett meg Löwyvel, aki rábeszélte, hogy csempészenek Jugoszláviából dohányt, mert azzal jelentős jövedelmre tehetnek szert.

Löwy a maga részéről ötszáz pengő alaptőkével társult a vállalkozáshoz. Demetrovics pedig jó módú apjától kért pénzt, hogy kellő forgatókéje legyen a csempészséhez. Mivel Demetrovics akadálytalanul átjuthatott hármikor a határon, ő vásárolta be főként Szuboticán, vagy Szomborban a dohánytermékeket, azután különös módon juttatta át a határon. A Szuboticáról induló éjszakai személyvonathoz lopózkodott, a dohánnyal teli csomagokat elrejtette valamelyik vasúti kocsi kerekei közé, azután maga is felült a vonatra és úgy jött át a határon.

Kelebián tul valamelyik kisebb állomáson már várt rá Löwy és így együtt utaztak fel Budapestre. Többnyire Dunaharasztiig váltották meg a jegyet, ott észrevétlenül kiszélték a vonat kerekei közül a dohánycsomagokat és hátizsákba rakva, gyalogszerrel behozták Budapestre. Így sikerült kikerülniök a finácok figyelmét.

A járókérdési bíróság előtt így Löwy, mint Demetrovics és a cigarettákat forgalombahozó Neulaender János beismerék a csempészt. Azzal védekeztek, hogy nagy nyomorúságuk készítette őket erre a meg lehetőségen jövedelmező foglalkozásra. A járókérdési bíróság Löwyt és Demetrovicsot három-három hónapi fogházra és ezer-ezer pengő pénzbírságra ítélte, míg Neulaender kétheti fogházat kapott.

A Bremen belseje. Fenn: az uszoda és egy másodosztályú kabin, lenn: a gyermekek részére berendezett játszótér és a tornaterem, középen a hajó védszentjének szobra

zött volt Mr. Pagenstecher, egy amerikai milliárdos, akinek az a szenvedélye, hogy minden nagy hajó első utján jelen kell lennie.

A Bremen hétfőn érkezett meg a newyorki kikötőbe,

amelynek az ujonnan épült német óceáni gőzös megérkezése igen nagy eseménye volt. A hajónak a kikötőhöz való közeledésekor több mint harminc gőzös csatlakozott hozzá és a newyorki kikötőben horgony-

Atlanti óceán átkelésének a világrekordja öt nap és két és fél órával, amit a német hajó most megdöntött, miután

a Bremen négy nap és tizenkilenc óra alatt tette meg az utat Brémától Newyorkig.

Siegenbein kapitány úgy nyilatkozott újságírók előtt, hogy a Bremen nem akart első utján világrekordot javítani. Gépeinek teljesítményét ezen az uton nem is használta ki teljesen, mert az új gépe-

OROSZORSZÁG

**Dr. Munk Arthur
emlékiratai**

(„Kötelező” koncertek — Hajók a Néva partján — Beszélgetés a börtönbe zárt tiszti-tusokkal)

Aznapi két koncertre voltam hivatalos.

Délután a szigeti hadifoglyok számára rendeztek »iskolával« egybekötött koncertet, este a követségi palota dísztermében Kun Béla személyes fellépését hirdették. Előző napon érkezett Kun Béla külföldről. A szovjet-kormány királyokat megillető díszes fogadtatásban részesítette. A katonaság és matrózok felvonulása után Kun Béla orosz beszédet intézett Petrográd lakosságához.

A koncert előtt a követségi palota elsőemeleti erkélyéről újból beszédet tartott Kun Béla a hadifoglyokhoz, majd a koncertteremben megismételte szónoklatát.

A hangverseny műsorán, mint mindig, ezután is visszatartott magyar tisztek és színészek szerepeltek.

Az agitációs koncert szünetében Kun Béla a követség zöld szalónijában, a Szamuelli Tibor klub helyiségében ült aranyozott selyemhuzatú karosszékekben, amikor elurramtam mellette.

— Ki ez? — kérdezte hangosan Grósz elvtársról a kommunista vezér...

A többi már nem hallottam, mert szapora léptekkel siettem a hosszú, keskeny összekötő folyosón keresztül a rendelőbe.

A koncert zongorakísérője egy petrográdi orosz hölgy lett rosszul és a rendelőbe vitték.

A rendelő diványán feküdt az összes hajú, előkelő külsejű hölgy és — jóízűen falatozott.

Elza a divány mellett állott és mosolyogva fogadott:

— A diagnózist már megállapítottam, az orvososság is megkapta a beteg...

Vera Romanowna Klemenz, az előkelő magányos hölgy zongoraóránál tartotta fenn magát már évek óta és forradalmi dalokat kísért zongorán a koncerteken, hogy éhen ne haljon.

A zongora mellett az éhségtől lett rosszul.

Másnap újabb, hadifoglyot szállító német hajót indítottak.

A lágéren még egy utolsó, »utavalónak« szánt agitációs szónokiattal tartották a türelmetlen hadifoglyokat és azután utnak eresztették őket.

A hivatalos, kiküldött magyar szónok lelkesen buzdította a hadifoglyokat, hogy mielőtt hazatérnek, ragadjanak fegyvert és csináljanak hazájukban is forradalmat.

Egy öreg, lomposhajszu, dereshajú magyar csendes mormogta maga elé:

— Elengedjék mi a sok dumát, csak minél előbb indítsák már el a hajót. Aztán a »szolnoki«-r gyűjjön velünk haza és otthon lógassa a gatyamadzagját, ott szónokoljon...

A behajózásnál nekem is hivatalból meg kellett jelennem. A Néva-parti kikötőben horgonyzó német tengerjáró hajó már megtelt hadifoglyokkal.

Szomorú szívvel, irigykedve néztem a boldogságtól sugárzó arcokat: mennek hazafelé...

Hét év után viszontlátja az öreg pleni a hazáját... A halottaknak hitt szibériai hadifoglyok feltámadnak... Mennyit szenvedtek, éheztek, nélkülöztek, amíg idáig eljutottak a világháború szerencsétlenjei. A hét éves álom most valóra válik. Eddig bizonytalan volt számukra a hazatérés, most már bizonyos. A német hadőskapitány harsány vezényszavakkal szedeti fel a horgonyokat, a hajókötteleket eloldják, a magyar kommunistákat kitessékeli a hajó fedélzetéről, a hajó lassan eltávolodik a parttól...

Könnyes szemekkel, elszorult szívvel bámultam a hajó után.

Honvágy fogott el...

Négy hosszú, keserves, kalandos év múlt el már azóta, hogy átléptem az orosz határt...

És még csak halvány reményem sincs, hogy rövid időn belül kikerüljek ebből az inséges városból...

A hajó fedélzetén kendőket lobogtatnak a távozó hadifoglyok...

Otthon Szubotcán most már kint ülnek a törzsvendégek a kávéházak teraszán... A gondtalan polgár vitakozik a pincérről, hogy szikadt a kalács és savanyu a tejszínhab... Istenem, milyen jó volna most beharapni egy ilyen szikkadt tejes kalácsba és kiinni a savanyu haboskávét. Aztán elolvastam a napilapokat... Egy éve már nem olvastam hazai újságokat.

Milyen határtalan boldogságot jelentene számomra ha a poros szubotcai utcákon bo-

lyonghatnék, a gidres-gödörös, téglás és padlós utcákon, ahol minden házat, minden rögöt oly jól ismerek.

Első utam a görbe Piros-uccába vezetne. Megállanék a ház előtt, amelyben gondtalan gyermekéveimet töltöttem el... Megnézném a régi házat... Vajjon meg van-e még a Koesmárek nagy eperfüje? Él-e még az öreg fiákeres, az Ivanics bácsi?

Konvoi, szuronyos ör nélkül fogok az utcákon poroszkálni, nem kell rettegnem a Grósz és Majoros elvtársaktól, a csillagbörtöntől...

Megbámulom a rég nem látott cifra város-házát...

Grósz elvtárs lépett mellém, Vaskos, nehéz kezét a vállamra tette:

— Nagyon nézi a hajót doktor elvtárs, — szót kellemetlen, recsegő hangján. — Talán magának is mehetnékje van?

Bárgyu tekintetemre kényszermosolyt ült. Valamit motyogtam...

— No ne busuljon doktor elvtárs — folytatta gnyosan — a tiszti-tusok kicserélése után magára is sor kerül...

Kapóra jött a birodalmi német foglyok hazaszállítását intéző »Deutsche Missio« meghívása.

Levélben kértek fel, hogy ezentul rendszeresen látogassam meg a németek evakuációs táborát: az orvosok haza utazott.

A német nagykövetségen elhelyezett lágér a miénkhez képest valóságos üdülőhely volt. A hazatérés előtt álló német katonák ágyban aludtak, a tisztek külön szobában laktak.

A német katonák naponta lusta étek rizksásával, vagy makarónival, vacsorára téstát, vagy konzervfőzeléket kaptak fehér kétszersülttel.

A Missio vezetőjével hosszasan tárgyaltunk a csillagbörtönbe zárt magyar tisztekről. Aiban állapodtunk meg, hogy a németek a beteg tiszti-tusok részére élelmiszereket és kétszersültet küldenek be velém.

A Deutsche Missio elnöke magára vállalta a látogatási engedély megszerzését, ami annál is inkább könnyűnek látszott, mert Majoros elvtárs két hétre Moszkvába utazott.

Harmadnapra már kezemben volt a Kresztijben szülőbeteg beteg tisztek meglátogatására szóló írásbeli engedély.

Az igazolványt a legtekintélyesebb orosz főúr, a »Cséska« állította ki a nevemre.

Az engedély egyszeri látogatásra szólt.

A legfelsőbb helyről érkezett írás ellen a magyar kommunisták is tehetetlenek voltak. Kicsérőnek és ellenőrnek egy fiatal kommunistát adtak mellém azzal a meghagyással, hogy csak betegeknek szabad az élelmiszerekből juttatni.

A Néva-parti hatalmas, háromemeletes kerestyalakban épült börtön irodájában alaposan átvizgálták írásainkat és egy visszatérésre jogosító nyomtatványt adtak a kezünkbe. A fiatal magyar pártmamber mindenütt a nyomomban járt, egy pillanatra sem hagyott magamra.

Főcémmeel vegyes borzadállyal léptem át a belső kapuk küszöbét. Ugyanaz az élményes élelmi érzés fogott el, amit golya koromban éreztem, amikor először léptem a közös, nagy börtönbe.

Egy földszintes, udvari nagy kórterembe vezettek, a súlyos beteg tiszti-tusok közé.

Fakóarcu emberi roncsokat találtam a teremben. A tisztek skorbutosak voltak. A puffadt arcok mélyén apró fénytelen szemek ültek, dagadt lábakkal alig vánszorogtak.

A kezem reszkettek, amikor a súlyos beteg tisztek vizsgálásába kezdtem. A betegek foghüsa kifehéledett. A fogaik kihullottak, az összehúzódott végtagok nagy fájdalmakat okoztak. Tuberkulitikusok is feküdtek közöttük, testük tele volt furunkulusokkal, kelésekkel.

Rajniss Ferenc hadnagy, a tiszti tusok választott bizalmi embere keservesen panaszkolt: — Félfont fekete, vizes, szalmás sárkenyert kapunk naponta. Az ebédünk üres, zsírtalan vizes leves, amelyben csak itt-ott uszkál néhány káposzt vagy burgonyadarab. Ezen a koszton vergődünk már közel egy esztendője.

Az egyik skorbutos beteg bágyadt hangon szólt meg: — A súlyos betegek naponta szózott heringet

kapnak kosztjavítás címén. A haldoklóknak egy kevés tojáspor is jut.

— Orvos látta-e már a betegeket? — kérdeztem borzongva, mialatt egész testemben az idegek vibrálását éreztem...

— Egy alkalommal benn volt az orosz börtön-orvos, de kijelentette, hogy ezen a betegségen nem az orvososság, hanem a jó koszt segít. A változatos jó koszt és a nyers gyümölcs, zöldségféle.

A sarokból viasszarcu árnyember vánszorogott elő:

— Az oroszok jó szívűek — szólalt meg siri hangon — nem panaszkodhatunk rájuk. Mi nagyon jól tudjuk, hogy nem adhatnak jobb kosztot... Orosz felcsér látogat meg bennünket naponta és a kedves testvér... de hát mit segítenek ezek rajtunk, nyomorultakon?... Rajtunk csak a magyar kormány gyors intézkedése segíthet. A halálraítelt népbiztosok sürgős kicserélése... Ez a mi orvosságunk...

Az orosz vöröskeresztes ápolónő őszinte részvétellel nyilatkozott a tisztekről és sajnálkozással állapította meg, hogy az orvosossággal is rosszul állanak.

Petrográdban kifogyott az orvososság, a civilkórházak is nagy nehézségekkel küzdenek.

— Ljekársztvo nyet! (Gyógyszer nincs!)

A kedves testvér nagyon jól tudta, hogy a skorbutos tiszteken csak a jó táplálkozás segíthet, de a kosztjavításról még csak álmodni se lehet...

Sorra járultak elé a beteg tisztek.

Az éhező tisztek lassankint eladogatták a tavasszal kapott Nansen-szerzetadományokat. Egy köpenyegért hat font kenyert kaptak, egy új cipőnek három font fekete kenyér volt az ára. A zöld amerikai katonanadrágért két fontot, az ingért egy font kenyert kaptak cserébe. A csereszületeket az orosz börtönőrök és az elítélt spekulánsok bonyolították le, akik a kívülről beszerezett kenyéradagokkal a börtönben is folytatták üzérkedéseiket.

A tiszti-tusok között azok jártak jól, akik Szibériában mesterséget tanultak és a börtön műhelyeiben kenyérért dolgoztak.

A börtön műhelyében az egyik tiszt gyönyörű női cipőket csinál, a másik az asztalos műhelyben, a harmadik a lakatosok között dolgozik.

A festőművész hadnagy képeslapokat fest és darabonként egy font kenyérért árulta a Kresztijben ülő spekulánsoknak.

— Honnan veszik ezek a kenyérvalutát — kérdeztem a festőművész hadnagytól.

— Kívülről kapták a heti peredácsival.

— Sokan ülnek?

— Vannak itt vagy százan.

Egy kövér, kilizott rubaskás oroszra mutatott, aki mellettünk ment el notesszal a kezében.

— Itt van egy példány. Még üzleti könyveket is vezet a börtönben. Ez vette meg a tisztibeszélgétek legnagyobb részét... Veszedelmes híre. Tíz esztendő kapott.

— És leült?

— Dehogy! Az orosz spekulánsok november hetedikén, a szovjet legnagyobb ünnepén amnesztiát kapnak. A tíz esztendő csak íjesztés. Van aki husz évet kap, van aki harmincat.

— És az is amnesztiát kap?

— Igen... A mi amnesztiánk nagyon késik — tette hozzá a tiszt nekibusulva.

Kicsztottam a betegek között a rendelkezésemre bocsájtott német huskonzervákat és a fehér kétszersültet. Összeirtam az állandó segélyre szoruló rokkantakat.

A kísérő kommunista sürgetett.

A látogatásra engedélyezett félóra letelt már.

A belső kapu előtt találkoztam Schulhof hadnaggyal, aki az elkészített löszerszámokat vállára verve vitte az irodába.

— Keserves kenyér ez — sóhajtott a földi.

— Reggeltől estig dolgozom a szijgyártó műhelyben azért a negyven deka fekete kenyérért...

Részvétellel fordultam hozzá:

— Még egyszer kérdezem: küldjek be neked kenyert a szanitészemmel? Mást sajnos nem adhatok...

— Köszönöm, nem kérek — felelte Schulhof. Válaszából kiéreztem a sértődött tiszt önzéletes gögjét.

Szinte kiolvastam a gondolatát:

— Ime ez az egyetlen ember, akiben biztam. Bizonyára nem akar segíteni rajtam, pedig módjában állana...

Amikor kikerültem a börtön nagy kapuján és kiléptem az utcára, úgy éreztem, hogy a fejem éppen úgy meg van dagadva, mint a börtönlakó, szerencsétlen élő halottaké...

Legjobb hirdetési orgánom

a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Gyermekeket esznek meg az éhezők kínaiak Borzalmas méreteket ölt az éhínség Kína több tartományában

Newyorkból jelentik: Most érkezett meg Kinából az ottani amerikai misszionáriusok jelentése a Tien-sin és Honan tartományokban pusztító éhínségről. A beszámoló szerint

a borzalmas éhínség következtében egyes falvakban az emberek karnibalizmusra vetemednek.

Egyes helyeken kis gyermekeket öltek meg az éhezők

és ettek megsütött husukból. A szülők nem merik gyermekeiket egyedül engedni az utcán, mert attól tartanak, hogy megölik és megeszik őket.

Tien-sin tartományban naponta százával pusztulnak el az éhezők emberek.

Egyes vidékeken nincs más táplálék, mint a nyers és főzött fűvek, amelyeket az éhezők lakosság rendszeresen eszik.

Sulyos bizonyítékok merültek fel a lainzi gyilkossággal gyanúsított kereskedő ellen Elfogató parancsot adtak ki Bauer Gusztáv ellen, akit a meggyilkolt Schöffner Kitty eladott bundái árultak el

Bécsből jelentik: A bécsi törvényszék kedden délelőtt elfogatóparancsot adott ki Bauer Gusztáv bécsi kereskedő ellen, akit — mint ismeretes — a lainzi gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak és aki néhány nap óta a berlini rendőrség foglya. Az elfogatóparancs kiadásának rendkívül érdekes előzményei vannak, amelyek mindjebbent megerősítik azt a feltevést, hogy Schöffner Kityt valóban Bauer gyilkolta meg.

A rendőrségnek ugyanis néhány nappal ezelőtt tudomására jutott, hogy az egyik bécsi szőrmeárkereskedőnek

Bauer a lainzi gyilkosság utáni napokban egy asztrahán és egy nyest bundát adott el.

A detektívek felkeresték az üzletet és ott a tulajdonos előtt felmutatták Bauer fényképét. A kereskedő a fényképről felismerte a bunda eladóját. A rendőrség még tovább ment és a fényképeket megmutatta a cég üzletvezetőjének és egy volt alkalmazotjának, aki abban az időben szintén az üzletben tartózkodott. Mindketten

határozottan felismerték a fényképről azt a férfit, aki a bundákat eladás végett bevitte az üzletbe.

A rendőrség ekkor még csak sejtette, hogy

a két bunda Schöffner Kitty tulajdona volt, most azonban ez is nyilvánvalóan kiderült. Felkutatva ugyanis a rendőrség azt a szőrmeárkereskedést, ahol a két bundát Schöffner Kitty vásárolta. Amikor a bécsi rendőrség jelentése nyomán a berlini rendőrségben kérdést intéztek a bundák felől Bauerhez, rendkívül ideges lett, először semmit sem akart tudni a bunda eladásáról, később azonban beismerte, hogy valóban eladott két bundát, amelyeket egy hölgytől vett át eladás céljára. Arra a kérdésre, hogy ki volt az a hölgy, akitől a bundákat kapta, kijelentette, hogy a neve egyelőre nem jut eszébe, de néhány napon belül közölni fogja a nevet.

Egy külföldi tanu táviratilag jelezte a bécsi rendőrségnek, hogy rendkívül fontos vallomást kíván tenni a lainzi gyilkosság ügyében, mert szerinte Bauer nem féltékenységből, hanem egészen más okból követte el a gyilkosságot.

A berlini rendőrség jelentése szerint

Bauer az utóbbi napokban elhagyta nyugalmát, rendkívül idegesen viselkedett és kihallgatásai során sürin ellentmondásokba keveredett.

A berlini rendőrség a napokban már átadja Bauer Gusztávot az osztrák hatóságoknak.

Három uribandita követte el a budapesti Horánszki-uccai rablótámadást

A budapesti rendőrség izgalmas hajszája után elfogta a három rablót

Budapestről jelentik: Hónapokig tartó nyomozás után a budapesti rendőrség hétfőn elfogta a Horánszki-uccai rablótámadás tetteseit.

Ez év április harmadikán történt a Horánszki-uccában a rablótámadás. Délután fél kettő tájban a Horánszki-ucca 32. számú ház első emeleti lakásának ajtaján egy magas jelöltű férfi kopogtatott be. A palotának ebben az előkelően berendezett lakásában lakott özvegy Ormai Mórné dúsgazdag budapesti magánzónő és házvezetőnője, Steiner Gusztávné. A fiatal ember Ormainét kereste és az ajtót nyitó házvezetőnőnek azt mondta, hogy lakást szeretne kivenni a házban. A fiatal embert Steiner né a szalomba vezette és Ormainé előzékenyen állt az ismeretlen rendelkezésére. Két-három percig folyt köztük a beszélgetés, amikor újabb csöngött. Steiner né nyitott ajtót és két iparoskülsőjű emberrel találta magát szemközt, akik azt mondták az asszonynak, hogy Ormainéval szerelmének beszélni lakásügyben. A házvezetőnő a két újabb látogatót is a szalomba vezette, ahol az előbbi fiatal ember nyugodtan cigarettázva ült az egyik fotelben. Mikor a két iparoskülsőjű ember belépett a szobába, az előbbi fiatal ember felugrott, revolvért rántott és ráparancsolt a meglepetéstől szólni sem tudó két asszonynak, hogy ne moccanjának, különben lelvi őket. A másik két ember is revolvért rántott és kényszerítették Ormainét, hogy nyissa fel a Wertheim-kasszát. Az uriaszony engedelmességet, kinyitotta a pénzeszekrényt és a banditák magukhoz vették a benne talált 12.000 pengőt. Ezután guzsbakötötték a két asszonyt, becépelték őket egy sarokba, eléjük toltak egy nagy ruhaszekrényt és az elegáns fiatal embert halálra fenyegette meg őket arra az esetre, ha félórán belül megmernének moccanni. A rablók a sikerült rablótámadás után észrevétlenül eltávoztak a palotából és nyomuk veszett.

A budapesti rendőrség annak idején óriási apparátussal kezdte meg a nyomozást a világos nappal a Belvárosban elkövetett vakmerő rablótámadás ügyében. A nyomozás azonban eredménytelen maradt, míg most szenzációs fordulat történt az ügyben. A detektívtestület főnökénél kedden reggel megjelent egy ember, aki elmondotta, hogy a Ferenc-köruton egyik kávéházban

véletlenül kihallgatta három ember beszélgetését. A férfiak közül az egyik gyakran említette a Horánszki-uccát, a másik pedig félhangosan így szólt:

— Kér, hogy elfogyott a pénz.

Az ember közölte a detektívökkel, hogy a gyanúsítottak közül egyiket névszerint is ismeri: Tóth Jánosnak hívják és a Ferenc-körut 26. számú házban lakik. A főkapitányságról azonnal detektívek mentek ki a jelzett helyre, ahol megtudták, hogy a házban valóban lakik egy Tóth János nevű ember. A detektívek várakoztak a kapu előtt. Tóth délután három órakor hagyta el a lakást, kilépett a kapun és kényelmesen elindult az utcán. A bizonyosság kedvéért az öt detektív észrevétlenül követte Tóthot, akit az Üllői-ut sarkán az egyik titkosrendőr lefényképezett. Ez a detektív a lemezzel a főkapitányságra rohant, előhívta, pár perc alatt elkészült a kópia is, amelyvel a titkosrendőr Ormainéhoz sietett. A fényképről Ormainé felismerte azt a fiatal embert, aki április 3-án nála járt két másik társával.

A detektív autón száguldott vissza a főkapitányságra és jelentette, hogy helyes nyomon vannak. A másik négy detektív ezalatt nyomon követte Tóthot, aki hosszabb séta után visszatért lakására. Ugyanekkor egész raj detektív ment el a Ferenc-körut hához, körülférták az épületet és az udvarban detektívek rejtőztek el. Az egyik titkosrendőr bekopogott Tóth lakására és mint helyszerező ügynök mutatkozott be. Az álligynök helyet aianlott Tóthnak és felszóllította, hogy jöjjen vele, azonnal megbeszélhetik a feltételeket. Tóth eleinte gyanakodott, de azután beleegyezett, sőt bőbeszédűen elmondta, hogy nyomorog. A detektív és a rabló kilétek az utcára. A kapuban két titkosrendőr állt, mire Tóth hirtelen megfordult és azt mondta:

— Visszamegyek. Pár okmányt veszek magamhoz!

Az udvaron másik két titkosrendőr állta útját, a hatalmas természetű ember azonban rájuk vetette magát, de lefogták és megbilincselve a főkapitányságra szállították.

Tóth egy percig sem tagadt. Beismerte, hogy részt vett a rablótámadásban és megnevezte két társát.

Tóth a rablást Vámos Jenő érettségizett volt rendőrdíjnok és Szincsik Alajos szintén érettségizett magán-hivataltok társaságában követte el. Vámos még hétfőn ostefelé elfogták Tóth lakásán, ahol a detektívek épen házkutatást tartottak, amikor Vámos betoppant és gyanútlanul barátját kereste. Szincsikot vidéken tartóztatta le a rendőrség.

A banditák elmondották, hogy a rablás után Budára mentek, ahol három egyenlő részre osztották a pénzt, majd elváltak. A rablótámadás Vámos eszméje volt, aki ismerte Ormainét, járt a házában és tudta, hogy az asszonynak sok pénze van. A rablótámadást még januárban kitervezték, ettől kezdve másnapként helyszíni szennőt tartottak, kinyomozták Ormainé életkörülményeit és minden részletében a legalaposabban elkészítették a rablásra. A pénzt, amelyet Ormainétól elvettek, elköltötték: ruhát, cipőt vettek maguknak, mulattak és fényűzően éltek. A pénz pár hét előtt fogyott el és épen egy újabb rablótámadás részleteit beszélték meg. Először vidéken, Győrben akartak munkához kezdeni, de közben jobb szakmáyra akadt kilátás. Megtudták, hogy egyik nagy budapesti ékszerész este az üzletzárás után az értékebb drágaköveket és gyöngyöket egy táskába rakja és hazaviszi. Az volt a tervük, hogy az ékszerészt motorbiciklin követik, leteperik és elrabolják tőle az ékszereket.

Kedden a három banditát elvették Ormainé lakására, ahol a rablók pontosan eljárták az áprilisi rablótámadást.

TÖZSDE

■ ■ ■

Zürich, július 23. (Zárlet.) Beograd 9.12 négyhatod, Páris 20.365, London 25.22 ötnyolcad, Newyork 519.70, Brüsszel 72.225, Milánó 27.18 háromhatod, Madrid 75.70, Amszterdam 208.60, Berlin 123.91, Bécs 73.225, Szófia 3.76, Prága 15.3875, Varsó 58.30, Budapest 90.62, Bukarest 3.085.

Szombori terménytőzsde, július 23. Újbuza bácskai vasut 210—215, rozsa 195—200, ózab 185—190, újab 170—175, óarpa 180—190, tavaszi árpa 200—210, újarpa 145—155, tengeri 205—210, liszt 0-ás 310—320, 2-es 290—300, 5-ös 265—275, 6-os 245—255, 7-es 235—245, 8-as 155—165, korpá 120—125. Irányzat: buza szilárd, tengeri változatlan. Forgalom: 400 $\frac{1}{2}$ vagon.

Noviszdai terménytőzsde, július 23. Buza bácskai új 77—78 215—220, bácskai új VIII. 77—78 217.50—222.50, hajó Tisza új VIII. 77—78 225—230, bánáti új 77—78 212.50—217.50, bánáti új VIII. 77—78 215—220, szerémi új 77—78 215—220, szerémi új VIII. 77—78 217.50—222.50. Árpa bácskai új 63—64 150—155, Zab bácskai VIII. 180—185, bánáti új VIII. 177.50—182.50, szerémi új VIII. 180—185. Tengeri bácskai 205—210, bánáti 202.50—207.50, szerémi 180—185. Liszt 0gg. és 0g. bácskai 315—325, 2-es 295—305, 5-ös 275—285, 6-os 260—270, 7-es 230—240, 8-as 140—150. Korpá bácskai jutazásokban 120—125, bánáti jutazásokban 120—125, szerémi jutazásokban 120—125. Irányzat: szilárd. Forgalom 87 $\frac{1}{2}$ vagon.

Budapesti gabonátőzsde, július 23. Határidőzárlet: Buza októberre 26.40—26.90, zárlet 26.42—26.43, márciusra 28.40—28.90, zárlet 28.42—28.43, Rozsa októberre 22.04—22.30, zárlet 22.12—22.14, márciusra 24.15—24.40, zárlet 24.20—24.22. Tengeri májusra 21.55—22.25, zárlet 21.57—21.59, júliusra 24.20—24.75, zárlet 24.75—24.90. Készárúpiac: buza 24.35—26.30, takarmányárpa ó 18.75—20, takarmányárpa új 18.25—18.75, tengeri 24—24.50, korpá 13.50—14, rozsa új 19.75—20.25, repce 43.50—44.50, zab 18.75—19.50.

Chicago terménytőzsde, július 23. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlet): Buza július (141) 140 és fél, szeptember (145.50) 145, december (152.50) 152 egyenyolcad. Tengeri július (101.75) 102 háromnegyed, szeptember (104.125) 104 ötnyolcad, december (98) 98 hétnyolcad. Zab július (48), szeptember (48.50), december (52.375). Rozsa szeptember (110.125) 110 háromnyolcad, december (116).

Winnipeg terménytőzsde, július 23. Középarfolyamok: Buza július (169.75) 169 háromnegyed, október (164.625) 166 egyenyolcad, december (159.625) 159 egyenyolcad.

Liverpool terménytőzsde, július 23. (Zárlet.) Buza július (10 sh. 0 és fél d.) 10 sh. 0 háromnegyed d. október (10 sh. 4 és fél d.) 10 sh. 4 és fél d. december (10 sh. 7 ötnyolcad d.) 10 sh. 7 háromnegyed d. március (10 sh. 9 hétnyolcad d.) 10 sh. 10 d.

Vizállás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Bezdán. 222 (—8), Apatin 299 (—11), Bogojevó 297 (—13), Noviszd 251 (—8), Zemun 256 (—0), Panesevó 232 (—0), Szmederevó 319 (+1), Orsava 256 (+8), Dráva: Oszijek 110 (—2). Száva: Zagreb 120 (—2), Szászak 30 (—8), Jasenovac 100 (—4), Bród 124 (—10), Mitrovica 172 (—10), Sabac 54 (—8), Beograd 188 (—2). Tisza: Szenta 394 (—38), Tittel 340 (—3).

Hajza a szökött fegyenc után

Szökést kísérelt meg Szomborban egy tizenkét évre elítélt rab

Szomborból jelentik: Izgalmas betörőhajza színhelye volt kedden délelőtt a szombori Sztapári-ut környéke.

Jovanovics Blagoje cigányzenész a betörés és rablás miatt reámért tizenkét évi büntetését tölti a szombori ügyészség fogházában, ahonnan kedden a kora délelőtti órákban egy szuronyos fegyőr Dragoljovics Vlada vizsgálóbíróhoz vezette át kihallgatásra.

A kihallgatás után a fegyőr a tartományi székház földszinti folyosóján keresztül a fogházba vezette vissza Jovanovicsot, aki a tartományi székház Sztapári-ut nyitott kapuja előtt hirtelen mozdulattal kiszakította magát a fegyőr kezei közül, kiszaladt a kapun és rohanni kezdett a Sztapári-uton.

Az őt azonnal alarminozták társait, akikkel együtt üldözni kezdte a szökött rabot. Jovanovics időközben meglehetősen nagy égerutat nyert és már-már sikerült neki eltűnnie, amikor a Sztapári-ut egyik mellékutcájában egy parasztkocsi egyenesen felé hajtott és megakadályozta a továbbjutásban. Néhány pillanatig tartott az egész, ez az idő azonban elég volt az öröknek arra, hogy beérjék a fegyencet, aki amikor látta, hogy nem menekülhet, megállt és ellenszegülés nélkül hagyta hogy megkötözzék és visszazárássák a fogházba.

HIREK

— **Ófelsége visszautazott Topolára.** Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király kedden délelőtt adjutánsa kíséretében autón Topoláról a fővárosba érkezett. Az uralkodó kedden este ismét visszautazott Topolára.

— **Ófelsége a Szent Száva rend első osztályával tüntette ki és egy aranyórával ajándékozta meg a lemondott kereskedelmi minisztert.** Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király kedden délután egy óráig tartó bucsukihallgatáson fogadta dr. Mazsuranics Zselimir lemondott kereskedelmi minisztert. Ófelsége ez alkalommal átadta a volt miniszternek a Szent Száva rend elsőosztályú keresztjét a csillagokkal, továbbá megajándékozta egy művészi kivitelű aranyórával és láncsal. A volt kereskedelmi miniszter kedden este hazautazott Zagrebba.

— **Szavkovics építésiügyi miniszter Vrnjacska-Banján.** Beogradból jelentik: Szavkovics Szeván építésiügyi miniszter kedden Vrnjacska-Banjára utazott, ahol néhány napot fog tölteni.

— **Dr. Mazsuranics volt kereskedelmi miniszter átadta hivatalát.** Beogradból jelentik: Dr. Mazsuranics Zselimir, a volt kereskedelemügyi miniszter kedden délelőtt átadta hivatalát dr. Svrljuga Sztankó pénzügyminiszternek, aki a kereskedelemügyi minisztérium ideiglenes vezetésére megbízást kapott. Dr. Mazsuranics ez alkalommal összehívta az egyes osztályfőnököket és bemutatta őket dr. Svrljuga Sztankónak. Miután dr. Spevec Vladimir, a kereskedelemügyi minisztérium első segédminisztere is lemondott, dr. Svrljuga Sztankó a segédminiszteri teendőket ellátásával Steinmetz-Torodolski osztályfőnököt bízta meg.

— **Kinevezés.** Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszter Kanceljir Antun maribori törvényszéki jegyzőt Murszka-Szobotára törvényszéki bírónak nevezte ki.

— **Elfoglalta hivatalát az új noviszadi főkapitányhelyettes.** Noviszadról jelentik: Nikolics Szeván, Noviszad város újonnan kinevezett főkapitányhelyettese kedden letette a hivatali esküt és átvette hivatalát. Az új főkapitányhelyettes a rendőrség bünyügyi osztályát vezeti és a bünyügyi osztály eddigi ideiglenes vezetőjét, Malenics Rodoljub rendőrkapitányt visszahelyezték a közlekedési ügyosztály élére.

— **Két amerikai hajó összeütközése.** Csikágóból jelentik: A Michigan-tavon két nagy sebességgel haladó hajó hétfőn összeütközött. Az utasok közül tizenkilenc ember a hullámokba veszett.

— **Véres munkástüntetés Szalonikiben tizenöt halottal.** Szalonikiből jelentik: Sztrájkoló dohánygyári munkások hétfőn tüntetést rendeztek a dohánygyár előtt. A tüntetők olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a rendőrség fegyvert használt. A tüntető munkások közül tizenötén meghaltak.

— **Óvadékcsalás miatt letartóztattak egy magyar író.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség letartóztatta dr. Kerecsényi János író, aki a »Bankgassei milliók« című könyvével annak idején óriási feltűnést keltett. Kerecsényi hiteltelje egy birtokot vásárolt, amelyre óvadékkal egy intézet vett fel. Az óvadékok elköltötte és amikor a birtokot el kellett hagynia, mert nem tudta kifizetni a vételárat, az óvadékok sem tudta visszaadni. Feljelentésre megindult elene az eljárás, amelynek során kedden délelőtt dr. Kerecsényit letartóztatták.

Az angol külügyminiszter Párist ajánlja a jóvátételi kormánykonferencia színhelyéül

Briand nagy beszéde a keddi minisztertanácson

Párisból jelentik: A kormány tagjai kedden délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyen Poincaré betegsége való hivatkozással újból nem vett részt.

Briand külügyminiszter részletes beszédet mondott a minisztertanácson, majd a minisztertanács tüzetesen megvitatta a francia kormány a Young-tervezettel szemben elfoglalandó álláspontját, különösen a tervbevetelt szervezőbizottság megalakítása ügyében.

Briand felolvasta Henderson angol külügyminiszter átiratát, amelyben a külügyminiszter közli, hogy az angol kormány nem ragaszkodik több eredeti javaslatához és nem kívánja a jóvátételi kormánykonferenciának Londonba való összehívását, hanem azt indítványozza, hogy a konferenciát Párisban tartásuk meg.

A francia külügyminiszter az angol javaslatra azt

válaszolta, hogy a francia külügyi kormány álláspontja szerint Páris sem alkalmas a konferencia megtartására és Franciaország változatlanul megmarad amellett, hogy a tanácskozásokat semleges országban kell folytatni.

Briand végül arról is beszámolt a minisztertanácson, hogy a francia külügyi kormány az angol, amerikai és japán kormányokkal egyetértésben közvetítő lépéseket tett az orosz-kínai konfliktus elsímitása érdekében.

Briand külügyminiszter kedden délelőtt fogadta Aclasi párisi japán követet, majd Mironescu román külügyminiszterrel folytatott tanácskozásokat, a déli órákban pedig a párisi lengyel nagykövettel, majd a kínai ügyvivővel tárgyalt a francia külügyminiszter.

LEGUJABB

A szovjethatóságok internálták a vladivosztoki kínai konzulátus egész személyzetét

Ismét több orosz hadirepülőgép jelent meg a mandzsuri határ fölött

Tokióból jelentik: A japán kormány különböző erővel rendszabályokat fogantatott, amelyekkel lehetetlenné akarja tenni, hogy a kínai kormány újabb csapatteket vonhasson össze Mandzsuriában.

Hivatalos tokiói jelentés szerint a japán hadügyminisztérium utasította a Dél-mandzsuriában állomásozó japán csapatok parancsnokait, hogy minden eszközzel akadályozzák meg azt, hogy a japán kezelés alatt álló délmandzsuriai vasúti vonalakon kínai csapatokat és muníciót szállítsanak.

A mandzsuri határ kínai oldalán kedden délelőtt ismét több orosz hadirepülőgép jelent meg.

Az orosz repülők csak a kínai repülőgépelhárító ütegek tartós tüzelése után vonultak vissza.

A keletindiai vasutak két végállomását Madzuli és Pogranicsnaja városokat kiürítették

és a környékbeli falvak lakóit is felszólították, hogy saját érdekükben minél előbb hagyják el lakhelyüket, mert ellenségeskedés esetén majdnem biztos, hogy ezen a ponton kerül először csatározásokra a sor.

Vladivosztokból érkező jelentések szerint az ottani szovjethatóságok őrizetbe vették és internálták internálták a vladivosztoki kínai konzulátus tisztviselőit.

Ezer Vladivosztokban élő kínai állampolgárt is internáltak.

— **Kerületi iparosgyűlés alakul Vrbászon.** Vrbászról jelentik: Julius 28-ikán, vasárnap megalakítják Vrbászon a kulai járás kerületi iparosgyűlését. Az alakuló gyűlésen, amelyen a noviszadi kereskedelmi és iparkamara képviselője fog elnökölni, a kulai, vrbaszi, krszturi, torzsai, kucuraj és pribicevicsevői iparostívek kiküldöttei vesznek részt.

— **Leesett egy épülő ház második emeletéről.** Beogradból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt kedden délelőtt a Sajtkaša utcában. Bozsics Száva munkás egy épülő három emeletes bérpalota második emeleti állványain dolgozott, a deszkákon megcsuszott és a jelentékenny magasságból a kövezetre zuhant. Életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították.

— **Elgázolt az autó egy kereskedősegédet.** Beogradból jelentik: Kedden délután a Decsanszka utcai Topola kávéház előtt egy katonai személyautó elgázolta Dunic Zsivojin kereskedősegédet. A gépkocsi kerekai keresztülmentek Dunic testén és fején, valamint törzsén sulyos sérüléseket ejtettek. A szerencsétlenül járt embert szállították a kórházba, ahol a halállal vívódik. A nyomozás megindult annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Halálozás.** Pancsevórol jelentik: Karas Nikola, a pancsevói kerület volt demokrata képviselője, nyugalmazott tanfelügyelő Botos községben meghalt. Hétfőn temették el nagy részvét mellett.

— **Elkészült a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat.** Beogradból jelentik: A földművelésügyi minisztériumban elkészült a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló új törvényjavaslat, amely felöleli a földművelés és állattenyésztés minden fontos problémáját. Dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter személyesen fogja áttanulmányozni a javaslatot.

— **Bécsi sertésvásár, július 23.** (Josci Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: 1971 zsirsertés, 1195 hussertés, ebből 961 jugoszláviai eredetű. Árak: prima urasági fajsertés S. 2.35—2.40, kivételesen 2.45, szedett sertés 2.25—2.45, öreg sertés 2.20—2.30, hussertés 2.20—2.70, kivételesen 2.75. Irányzat zsirsertésnél vonatolt változatlan árakkal, hussertésnél élénk, nehéz sertéseknél változatlan, sonkacsertések drágábbak.

— **Megkezdik a munkát az Apatin—szontai töltésen.** Apatinból jelentik: Az Apatin—szontai ármentesítő társulat töltésein tavasszal a hirtelen áradások miatt beszüntették a munkát. Több hónapos szünet után szerdán újból megkezdik a munkát a töltéseken, ami főleg a tisztamenti szegény munkások között kelt nagy meglepedést.

— **Halálozás.** Holländer Jakabné, született Fleischer Riza budapesti lakos július 23-ikán Szubotcán, a hova rokonai látogatására jött, váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Madjarska uca 6. szám alatti gyászházban.

— **Kitüntetés.** Velikakikindáról jelentik: Ófelsége Alekszandar király Lozancsics Szlavkót a kikindai iparostület elnökét a közgazdaság terén kifejtett értékes tevékenysége elismerésül a Szent Száva-rend negyedik osztályával tüntette ki.

Kozmetikai intézetemben a legmodernebb szépségápolást garancia mellett végzem. Széplők végleges kiközölése elektrolízissel (többé nem jutnak meg). Hajszálakat, szemölcsöket nyomtalanul távolítok el. Saját készítésű széplő, májfolt, mitesser, pattanás elleni és arcfehérítő szerek otthoni kezelésre, puderek, szappan, krém, arcvíz stb. kaphatók. Vidéki megrendelésre utánvétellel küldök. Tanítványok kiképzése. Roth Olga Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4.

MEGJELENT

Dr. Vécei:

**KOZMETIKAI
TANÁCSADÓ**

című műve.

A 200 oldalas vaskos kötet ára
40 dinár

Minden nő
szárára nélkülözhetetlen!

Kapható a könyvke eskedés-köpen is

MEGJELENT

SPORT

Odszaci 11:1 arányban győzött Vrsac ellen
a Hartmann serlegmérkőzésenAz odzsaci-i játékosok nagyszerű játékkal könnyen verték
ellenfelüket

Odszacról jelentik: Vasárnap játszották le a Hartmann-serlegmérkőzések második fordulóját Vrsac-on a vrsaci és az odzsaci-i tennisklub játékosai. A verseny odzsaci fölényes győzelmével végződött, amennyiben a kitűnő együttes 10:1 arányban verte meg ellenfelét. Részletes eredmények a következők:

Férfi egyes:

Flamann (Odszaci)—Jovanovics 6:1, 6:2.
Kerpel—Bilek (Odszaci) 6:2, 6:3.
Dr. Ertl (Odszaci)—Dressel 6:2, 6:2.
Leszmeister (Odszaci)—Steinmetz 6:0, 6:1.

Férfi páros:

Flamann, Leszmeister—Jovanovics, Kerpel 6:1, 6:1.
Dr. Ertl, Bilek—Steinmetz, Dressel 6:4, 6:4.

Női egyes:

Paupert Hilda (Odszaci)—Zoffmann Sári 6:2, 2:6.
Mathess Lenke (Odszaci)—Jovancicsné 6:0, 6:2.

Női páros:

Mathess Lenke, Paupert Hilda—Jovancicsné, Hild Lise 6:3, 7:5.

Vegyes páros:

Flamann, Mathess Lenke—Dressel, Hild Lise 6:1, 6:3.
Bilek, Paupert Hilda—Kerpel, Zoffmann Sári 6:2, 7:5.

Odszaci ezzel a győzelemmel tovább jutott és legközelebbi ellenfele Szentá lesz.

A szuboticaei Kék-fehérek, Szentá és Odszaci
jutottak be a Hartmann-serleg elődöntőjébe

Szentá Odszacival, a Kék-fehérek Szomborral vagy Beeskerekkel fog játszani

A Hartmann-serlegmérkőzések már a befejezéshez közelednek. Vasárnap befejeződött a második forduló és most már kialakult a helyzet is. Az eddigi fordulók lejátszása során a nagy meglepetések sem maradtak el. Így Palics, amely a Vajdaság egyik legerősebb tennisklubja és a serlegvédője, már a második fordulóban elvérzett, azonkívül nagy meglepetést keltett Noviszad veresége is a Kék-fehérektől. Ezzel a két vereséggel a Hartmann-serlegmérkőzések eddigi győztesei estek ki az ideai körmérkőzések döntőjéből. A Hartmann-serleget ugyanis eddig csak Palics és Noviszad nyerték meg, az idén azonban most már csak Szombor, Odszaci, Szentá, Beeskerek és a szuboticaei Kék-fehérek küzdenek érte ugyyszólván egyforma eséllyel.

A második forduló lejátszása után Odszaci, Szentá és a Kék-fehérek kerültek be a harmadik fordulóba, míg Szombornak még Beeskerekkel kell lejátszani a második fordulót. A harmadik fordulóban, azaz az eddigi mérkőzések mutatóit formákból követhetően a Szombor—Beeskerek mérkőzés győztesével játszanak. A két mérkőzés győztese játsza azután le a döntőt Palicson.

Az eddigi mérkőzéseken mutató formákból kö-

vetve Szombor verni fogja Beeskereket és így a Kék-fehéreknek is Szombor lesz az ellenfelük.

Az elődöntőbe tehát Szentá, Odszaci és a Kék-fehérek mellett minden bizonnyal Szombor kerül és így az elődöntő mérkőzései a következőképpen alakulnak:

Szentá—Odszaci

Kék-fehér—Szombor.

Igen nehéz megjósolni a Szentá—Odszaci mérkőzés eredményét. Odszaci legnagyobb erőssége Flamann, aki ma már az ország legjobb játékosai közé tartozik, Szentának viszont az ország bajnoknője, Bokorné, mint Flamann számukat megnyerik és valószínűleg a vegyespároson fog eldőlni a mérkőzés sorsa. A Szombor—Kék-fehér mérkőzés kimenetele is csak abban az esetben tekinthető nyitnak, ha a szuboticaei férfi játékosok kijátszák a Noviszad ellen mutatott formájukat, a hölgyjátékosok pedig a vasárnapinál lényegesen jobb játékokat produkálnak.

Annyi bizonyos, hogy a hátralévő mérkőzések kivétel nélkül igen erős küzdelmeket fognak hozni.

SZTARIBECSEJ

Szoko—Temesvári Gyepjuipari SE 4:0 (1:0). Nemzetközi mérkőzés. Biró: Boros. Nagy érdeklődés mellett mutatkozott be a temesvári Gy. I. S. E. csapata Sztaribecsejen. A csapatok az alábbi felállással álltak ki: Gy. I. S. E.: Ludwig — Angel, Staudt — Fazekas, Weber, Barna — Débert, Hercog, Klimek, Tifert, Sikora. Szoko: Nagy — Pénez, Kalenics — Vorgics, Balcar, Károlyi — Follák, Milovánov, Rozmann, Börcsök, Jelics. Temesvár kezd és az első negyedórán gyors és lapos paszjátékával uralja a mezőnyt, több veszélyes támadást intéz a Szoko kapuja ellen, de Nagy kapus bravurosra ment. Ezután a Szoko kerül fölénybe. A 30. percben Jelics magas lövését a kapus kiütéssel védi és a labdát a résenálló Follák a hálóba rugja. Ezután a Szoko tovább támad, de az eredmény a féldő végéig nem változik. A második féldő erős Szoko irammal kezdődik, a 15. percben Jelics beadását Milovánov védhetetlenül a hálóba lövi. A gól után ismét Szoko támad és a 19. percben kapuelőtti kavarodásból Börcsök gólt ér el. A harmadik gól után a temesváriak erős iramba fognak, gyönyörűen kombinálnak, de a kapus minden lövésüket menti. Utána ismét Szoko kerül frontra és a 42. percben Follák beadását Rozmann góllá értékesíti. A temesvári csapatból Weber, Staudt és Klimek váltak ki, a Szokóból Nagy kapus, Kalenics, Milovánov és Rozmann. Boros jó bíró volt.

Noviszadi AK—Tesla 4:1 (1:1). Barátságos mérkőzés. Biró: Róth. Szép számú közönség előtt folyt le a két csapat barátságos mérkőzése a vásártéri pályán. A NAK Róka helyén tartalékkal állt ki és csak az utolsó percekben tudta megadásra kényszeríteni Testát, amely mindvégig egyenrangú ellenfele volt, csatárait azonban nagy balszerecsé üldözte. A NAK kezd, majd a Tesla veszi át az irányítást és az első negyedórán erősen szorongatja a noviszadiakat, azonban a csatárok közvetlen közelről mellé, vagy

től lönek. A 20. percben Hornyák egy hosszú beadását Tihanyi védhetetlenül a hálóba lövi. A gól után a Tesla tovább támad, majd a féldő vége előtt a NAK jut fölénybe és egy kété 11-es révén egyenlít. Az utolsó sodik féldő szép mezőnyjátékkal telik el. Az utolsó negyedórán a Tesla védelme kidől és a NAK egymás után éri el gólljait. A NAK-ból Hoffmann kapus, Tancos, Majorossy és Vig tüntek ki, a Teslából csak néhány játékos játszott ki szokott formáját. Róth bíró egy-két hibától eltekintve jól vezette a mérkőzést.

Tesla 1/B.—Jadrán 3:0 (1:0). A gólokat Derkovics (2) és Rajski lőtték.

ODZSACI

Cibalija (Vinkovci)—OSC 3:2 (1:1). Gyönyörű játékban volt része az odzsaci közönségnek vasárnap. A szimpatikus vinkovci bajnoksapat debüje a legnagyobb mértékben sikerült. Az egyenlő ellenfelek küzdelmét a szerencsesebb Cibalija az utolsó percben lőt góllal döntötte el a maga javára. OSC gól lövői Horváth és Jerkovics, míg a Cibalija mind a három góllát Czch I. lőtte.

NOVIECSEJ

Sztaribecseji Szoko 1/B.—Jédinsztvo 8:1 (1:1).

PETROVSZELÓ

Szoko—Adai SC I. B. 9:0 (6:0).

BÁCS

Omladina FC.—Karavukovói SC 12:0 (6:0). Leszmeister-serlegmérkőzés. Biró: Vukovics. Góllövők: Bosnyák (4), Rajkovics (4), Herrmann (2), Riesz I. és Riesz II.

MOKRIN

Beeskereki ZsAK—Mokrini SK Delija 3:2 (2:0). Biró: Gruics. Az első féldőben a ZsAK, a második féldőben a Delija volt fölényben. A bíró jól vezette a mérkőzést.

A kultürember ideális soványítója a

SVÉD OSMOS-HABFÜRDŐ!

Fogyá zlóhatási nem radiális, hanem intenzív. Kapható minden gyógyszertárban, drogériában, illatszertárban, de 42 dinár beküldése ellenben egy fürdőt franko küld a vezérkpviselet!

Parfümeria LUXOL, Vel.-Beeskerek 43

ADA

Szentá AK—Adai SC 2:1 (1:0). A SzAK biztos győzelem tudatában lekicsinyelte ellenfelét. Ada az első féldőben sokkal jobb volt és egy kis szerencsével megnyerhette volna a mérkőzést is. Második féldőben egyformán támadott mind a két csapat és a durvulásig erősödött a játék. Kopasz bíró Tóth II. és Sicsot (Szentá), Kleint, majd Fodort (Ada) kiállította.

BELIMANASTIR

Spárta—Viktoria (Osziyek) 5:0 (2:0). Az osziyei II. osztályú csapat hatalmas veresége nagy meglepetés. A Viktoria elbizakodottan játszott. Az eredmény teljesen reális.

Szivaci SC—Gajdobrai SC 5:1 (1:0). A Lelszmeszter-serlegért lejátszott mérkőzésen a szivaci csapat fölényesen győzött.

VINKOVCI

Szlávija (Osziyek)—Szloga 7:1 (4:1). Az osziyei alszövetség vidéki bajnoksapata, a vinkovci Szloga vasárnap vendégül látta a jelenleg bombaiormában levő osziyei harmadik helyezett Szláviját. Az osziyei csapat válogatott kapusa, Konrad helyén tartalékkal állott fel, azonban így is hatalmas gólarányú győzelmet aratott. A Szlávija minden embere kifogástalanul játszott és mind a két féldőben döntő fölényben voltak. A Szlogából a sok gól dacára is a kapus tünt ki valamint a két hátvéd.

OSZIJEK

Zseljeznicsar SC (Zagreb)—Gradjanski (Osziyek) 2:0 (0:0). Barátságos mérkőzés. Biró: Ruzsicska. A nagy meleg dacára is nagyszámú közönsége volt a mérkőzésnek. Az érdeklődés főként a Gradjanskiak szolt, amelynek csapata az elmúlt hetekben szép eredményeket ért el. Ugy a zagrebi, mint az osziyei csapat nagyon rossz játékokat mutatott, áll ez főként a Gradjanskiakra, amelynek sem csatársora. sem halvesora nincs. Az egész csapatban csupán a Schwandber—Nittinger—Mayer védelem mutatott valamit. A halvesorban csak Opravics játszott elfogadhatóan. A csatársorban a beteg Schultz volt a legjobb. A vendégcsapat minden tagja egyformán szürken játszott. A két gólos győzelmet feltétlenül megérdemelték. Az első féldőben még mind a két csapat bírja az iramot, a kapusok jó védelemmel azonban megtörik a csatárok igyekezete. A második féldőben a zagrebi center a 15. és a 30. percben megszerzi a győzelmet. Ruzsicska jól bíraskodott.

A Csakoveci SK nyerte a zagrebi alszövetség vidéki bajnokságát. Csakoveci SK—Krajsnik (Banjaluka) 4:1. A zagrebi alszövetség vidéki bajnokságának döntő mérkőzését a CsSK fölényesen nyerte meg. A csapat kitűnően szerepelt és főleg dicséretes lelkesedése volt az, ami megérdemelttette a győzelmet. A CsSK legjobb része a védelem volt. Skok kapus szépen védett, a kapott gólért nem felelős. A két hátvéd és a halvesor is jól megfelelt, míg a csatársorban Behojnik és Szalai voltak jók. A fiatal Zenjko center az első percekben lámpalázzal küzdött, de később a csapat hasznos embere volt. Wámpin. a halveszkekötő helyén nem találta fel magát. A játékot CsSK kezdi, támadását az ellenfél kapusa fogja. Majd Krajsnik ellentámadást kezd, de eredménytelenül. A 34-ik percben Behojnik beadását Wámpin fogja és gólt lő. Krajsnik eredménytelen támadása után Behojnik megszökik és gólt lő. A második féldő 1. percében Jovics I. faultja miatt 11-est íté a bíró, amit félre lönek. A 10-ik percben Horvát passzát Behojnik továbbítja Zenjkonak, aki a harmadik gólt lövi és rövid idő múlva Szalai négyre emeli a gólok számát. A CsSK két embere megsérül és kilenc emberrel játszik tovább. Krajsnik erősen támad, de csak egy góllal sikerül szépitni az eredményen.

Hogyha „PYRAM-fényes“ cipőire tekint, Mosoly, kedély, vigság visszatér majd megint!

TÁRCA

Szabadság

Írta: Kodolányi János

Az asszony makacsul hallgatott a férfi faggatgata.

— Dehát mondd meg, hogy mi bajod? Mi bánt? Talán megsértettek?

De az asszony makacssága nem engedett. Ez dühbe hozta a férfit. Megalázottnak érezte magát, valahányszor nem felelték a kérdéseire. Most úgy érezte, legjobban lenne alaposan elnás-pángolni a feleségét, mint valami durcás gyereket. De nyugalmat erőszakolt magára s tovább faggatózott:

— Mi bajod, mért nem felelsz? Micsoda dolog az, hogy egyszerűen nem felelsz a kérdéseimre?

Ekkor az asszony végre sirva fakadt. Ez is felelet volt, de néma felelet, nem lehet belőle kihámozni semmi konkrétumot. S ezenkívül még elkeserítette is a férfit, mint a legtöbb ilyen eset a férfiakat. Különös cinizmus kell ahhoz, hogy valaki ne nézze felháborodás, sőt mardosó büntudat nélkül az asszonyi könnyeket. A férfi megremült.

— No, az Istenért, ez igazán érthetetlen, — dadogta nem valami szellemesen s úgy nézte az asszony könnyes arcát, mintha meghűlyült volna.

De az asszony most már fuldokolva s egyre megrázóbban zokogott.

Hosszas könyörgés, fenyegetés után végre sikerült kihuzni belőle néhány elharapott szót.

— Egyik barátod azt mondta nekem ma, hogy te szerelmes vagy a Mártába...

A férfi elhült. Ó Mártába, ebbe a kissé fonyradó, exaltált lányba nem volt szerelmes, csu-

pán a lába tetszett neki s erről a karcsu s izgató lábról beszélt kissé lelkesen egyik közös barátjuknak, de ki az ördög hitte volna, hogy ennyire beleszimolnak legtermészetesebb érzéseibe? Egy pillanatig még hárgyubban nézte a feleségét s torkában felgyülemlett a keserűség.

— Ki volt az a marha, aki ezzel a pletykával traktált téged? — tört ki végre belőle.

— Megízertem az illetőnek, hogy nem mondom meg neked, — szeptegte az asszony s könnyei folytak. — Ne kívánd, hogy a szavamot megszegjem. Nem is mondom meg. Elég az, hogy ő figyelmeztetett, mint jóakaróm, hogy te viszonyt akarsz kezdeni a Mártával s el akarsz tőlem válni... Azt is mondtad, hogy én nem való vagyok tehozad...

A férfi összeszorította a fogait, hogy ne káromkodjék, mint egy kocsis. Világosan tudta, hogy melyik barátja bősztette fel az asszonyt, azt is tudta, hogy miért: közös titkot akart teremteni az asszonnyal. Ez egészen természetes volt, férfi a férfinak ellensége, szintugy asszony az asszonynak. De ami elsomorította, sőt lassanként kétségbeesztette, az az volt, hogy mások számon tartják legkisebb érzéseit is, azt is, ha megtetszik neki valakinek a lába. Ugy érezte, mintha rendőri felügyelet alá helyezték volna. Vajon nem természetes-e, hogy egy férfinak megtetszik egy szép láb? Vajon nem az lenne éppen a sajnálatos, a beteges benne, ha nem tetszene meg? S ez a kis halvány tetszés vajon máz belesodorná őt a válásba, abba, hogy gyermekei anyját, éveken keresztül segítőársát és barátját elhagyja?

Feküdt az ágyban és bámulta a plafont. Gondolkozott s a szájaize megkeseredett. Ugy érezte, elmegy a kedve mindentől. Munkájára akart gondolni, de irtózat és undor fogta el. Gyermekeire gondolt s előtötte a szájalom. Barátjára gondolt, akit csak segített eddig s akivel megosztotta a kenyerét s a csömör a torkát fojtogatta.

Mardosta a keserűség, mert az asszony ígéretet tett egy pletykáló férfinak, hogy nem árulja el s ezt az ígéretet meg is akarta tartani, vele, a férjével szemben...

Most érezte, hogy pókhálóba keveredett. Most vágyakozott vissza egykori diákszobájába, ahol teljesen egyedül volt, ahol nem lesték a legkisebb ösztönmegnyilvánulásait is. Ahol lehetett természetes, őszinte ember s természetességével nem sértett senkit.

Hosszu hallgatás után végre elcsitult az asszony sirása s hirtelen szenvedéllyel átölelte a férjét.

— Tudom, hogy mi nem fogunk sokáig együtt élni, — mondta panaszosan. — Én erre már elkészültem...

A férfi pedig nem tudott szólni semmit. Képzeltben elintézte a válást, gondoskodott a család megélhetéséről, számokat csoportosított, pénzeket adott össze és osztott szét, összcso-magolta a ruháit, kibérelte a hónapos szobát és előfizetett ebédre a kiskocsmában.

— Ne haragudj, — suttogta az asszony s könnyes arcát az övéhez szorította. — Én azért mégse hittem a pletykának. De azt éreztem, hogy te szabadulni akarsz tőlem.

A férfi megsimogatta az asszonyát, megcsókolta szeliden s azt mondta:

— Nem érdemes beszélni az egészről. Holnap kidobom a fiut...

— Ne, azt ne tedd, — könyörgött az asszony. — Akkor megtudja, hogy én elmondtam neked a dolgot!

— Rendben van, nem dobom ki, — felelte mosolygva, de belül sirt. — Hísz ugyanis mind-egy.

S falmak fordult és úgy tett, mintha aludnék, de nem aludt, hanem reggelig rázta, rázta a lát-hatatlan bilincseket, amelyek észrevétlenül rá-fonódtak s megakadályozták abban, hogy őszin-te, természetes és tiszta ember legyen.

NYILT-TÉR

Fájdalommal megöregt szívvel tudatjuk, hogy szeretett

MARGITUNK

életének 34 évében, hosszú szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 24-én délután fél 5 óraker helyezzük a szubotica-i izr. sírkertben örök nyugalomra a Petrogradska ulica 4 sz. alatti gyász-házból.

Subotica, 1929. július 23.

Engl Adolf édesapja, Mariska, Ferenc, Lenke, Lajos testvérei, Neumann József és Horváth István sógorai, Engl Ferencné Wolf Margit sógor-nője, Engl Vera, Neumann Zsuzsa unokahugai.

Ezuton is tisztelettel értesítjük összes üzletfeleinket, hogy

MIHAJLOVIĆ MARIJAN ur

nem áll már cégünk szolgálatában és így részünkre fuvarleveleket és egyéb megbízásokat átvenni nem jogosult.

Kiváló tisztelettel

»POVRAČA«

Prvi Jugoslavenski Željeznički

i Parobrodarski Tarliski Biro

SUBOTICA,

Manojlovićeva ul. 3. Telefon 801.

8127

A sztarakanjizai iskola-nővérek leánynevelő intézete

szerb és magyar tannyelvű, elemi és polgári iskolába járó, bennlakó növendékeket vesz fel havi 600 dinár tartásdíjjal. Mosás honta 50 dinár.

Tudomásunkra jutott, hogy egy egyén — tisztviselőknél adva ki magát — feleinkél különféle ürügyek alatt pénzeket csal ki.

Pénzfelvételre jogosított tisztviselőink hivatalos irásbeli meghatalmazással vannak ellátva. Óva intünk tehát mindenkit, hogy kellő igazoltatás nélkül részünkre — bárkinél is — fizetéseket teljesítsen és ha nevezett valahol jelentkezne, kérjük őt a rendőrségnek átadni.

Az eddig még előttünk ismeretlen szélhámos ellen a bűnvádi feljelentést megtettük.

Jadransko Osiguravajuće Društvo
subotica-i vezérigazgatója.

8148

Mesni Školski Odbor, Ada.

Oglas

Mesni Školski Odbor u Adi (srez Senta, oblast Beogradska) potrebuje oko 610 kubnih metara prvoklasnih bukovich cepanica drva za ogrev. Drvo ima biti dvo-godišnja seča, bez panjeva i bez oblica, suvo i zdravo i sadeveno u školskim dvorištima, sa po jednim krstakom na svakom kraju.

Drva se imaju izliferovati do 1-og septembra ove godine prema rasporedu prodavca-poduzimaca.

Zatvorene i taksirane ponude podneti na adresu: Mesni Školski Odbor, Ada, srez Senta, zaključno do 1-og avgusta tek. god.

Biljegovinu, pristojbe i sve ostale troškove snosi prodavac.

Školski Odbor pri licitaciji zadržava sebi pravo poverenja prema ponudocu.

Ada, 21-og jula 1929. god.

8140

Mesni Školski Odbor.

Pavlaković János Frankopanska ul. 42. sz. alatt levő fűszerüzletét átvettém.

Felhívom a nevezett hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsék be.

Subotica, 1929. július 21.

8043

Szulovszki Gy. Nándor
V. kör, Mokrančeva ul. 16.

Látogassa meg

az

OSIJEKI KERULET VII. ŐSZI

VÁSÁRÁT ÉS MEZŐGAZDA-

SÁGI KIALLITÁSÁT

1929 aug. 31 — szept. 8

Kiállításra kerülnek ipari, háziipari, népviseleti, szőlészeti, állattenyésztési vadászati, halászati, tehenészeti, méhtenyésztési cikkek és áruk, mindennemű mezőgazdasági termény, lovak, marhák, apró állat és baromfi

Lóversenyek

50%-os meneti kedvezmény a vasutakon és a gőzhajókon

Vásárigazolványok kaphatók a vásárlókpviseleteknél, pénztáratéknél, községhezaknál. Ahol nem lenne kapható, forduljon közvetlen a vásárigazgató-ághoz

BLEDDBEN
nyaralók figyelmébe!

Az összes magyar könyvujdonságok bolti áron kaphatók

Hočevár bazárban

a Schlossbad mellett

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENONÉ
Különleges arc- és bőrpolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia

Szeplők legújabb módszer szerint teljesen fájdalomtalan eltüntetése villannyal, hám-laszás, kenőcsök alkalmazása nélkül.

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

7438

**Gabona-
Liszt-
Korpa-
Komló-
zsák**

PONYVA

legolcsóbban kapható

EUGEN HERED
NOVISAD

Jermenska ulica 3. Telefon 21-98
Táviratcím: Juterza, Novisad
Képviselete: Mehanička Fabrika Užarske Robe
i Fabrikacije Vreča, Silvio Papo, Sarajevo

— Hallom, hogy az ön papagája, amelyik olyan borzalmasan tudott káromkodni, elpusztult?
— Igen, irigységében halt meg.
— Hogyan?
— Megszökött a kalitkájából és kiment a futball-pályára, ahol menten megdöglött.

*
Az uccán egy ur megszólít egy síró gyereket:
— Miért sírsz, gyerek?
— Brühühü... elvesztettem egy dinárt.
— Ne sírj. Itt van egy dinár.
— Brühühü...
— Most miért sírsz?
— Mert már kettő lenne...

*
Egy színész dicsekszik.
— Óriási sikerem volt. A közönség mint egy ember tapsolt nekem.
— Ne beszélj, olyan kevesen voltak?...

*
Proccnétól megkérdi valaki:
— Kedves lánya ért a zenéhez?
— Meghiszem azt. Ha megmondja neki, hogy mi van a gramofonlemez egyik oldalán, rögtön megmondja, hogy mi van a másikon?

*
A hölgy azt mondja a férfinak:
— Én biztos öregebb vagyok, mint amennyinek maga gondol?
— Óh, az lehetetlen asszonyom.

*
Mama: Pista, nem fogadsz szót rögtön?
Pista: Engem hiába ijesztesz!... Én nem vagyok a férjed...

*
Egy kis fiúcska a parkban odamegy a luftballon-áruhoz:
— Bácsi, mibe kerül egy luftballon?
— Tíz dinárba fiacskám.
— Csak öt dinárom van. Adjon egy felet...

*
Egy fiatal asszonyka panaszkodik:
— Nem bírom ezt az életet sokáig. Ha én azt mondom fehér, a férjem azt mondja, fekete, ha én azt mondom, sárga, a férjem azt mondja, zöld és ez így megy egész nap...
— Ne mondja! Hát a férje ilyen összeférhetetlen?
— Azt nem, de színvak...

ELEK PENZIO BUDAPEST, RÁ-
KÓCZI UT 9. II/2.
Elegáns szobák, kitűnő ellátás, vidékieknek egész rövid időre is
6-50 pengőitől feljebb. Szerbül beszélünk

Gazdák figyelmébe!

biztos hatású az összes vetőmag-
betegségek ellen.
Kapható:
Metzger Fülöp
Novi Sivac
(Bácska)

Wallace

a
detektívregények
királya!

Hat új olcsó Wallace:

Kató és a tizek
A 13-as szoba
A pénzhamisító
Ahárom tölgy titka
A titokzatos ház
A megtorlás

Füzve **20** dinár

Kötve **34** dinár

DANTE-KIADÁS

KAPHATÓ
A BÁCSMEGYEI NAPLÓ KIADÓ-
HIVATALÁBAN

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és
kellékek kaphatók

Tüchtiges Kinderfräulein

geprüft, mit Jahreszeugnissen, per sofort zu 4 und 5
jährigen Mädeln gesucht. Anfragen unter „Zem un“
sind an Annoncenbureau Schmoika zu richten
7703

Északamerikába: Canadába, Délameri-
kába: Argentiniába, Braziliába stb.
utazni szándékozónak

ingyenes felvilágosítást nyújt a
FRANCUSZKA LINIJA

Zagreb Beograd Sombor
Vel.-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

Weitzenfeld i Drug

Subotica

Interurban telefon 192

Gabonás és lisztes zsákok,
vizmentes ponyvák, ame-
rikai és kender kévekötő
manilla olcsó beszerzési
forrása

Kérjen árajánlatot!

Olcso árak Olcso árak
Divatos Izléses
Tartós Elegáns

2655

Bressburger
DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSEGE!

Allandó nagy raktár a
legmodernebb saját ké-
szítésű cipőkből

Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.
Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmegyei Naplóra való hivatkozással
20% engedményt kap

Testvérvállalat
OSTENDE KÁVÉHAZ
Tulajdonos: **GROSZ ÖDÖN**

Átszervezés miatt

25% enedmény

**Még csak e hó
végéig**

MAURO HEUMANN
Karadjordjev trg 12.

Könyvek
Irodai cikkek
Üzleti könyvek
Antikvár könyvek

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne-

Russe
Chipre
L'origan

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczi-drogéria, Subotica**

BÉCSI VÁSÁR

1929 szeptember 1-től-7-ig (A Rotundeban szeptember 8-ig)
KÜLÖNLEGESSÉGEK:

Nemzetközi rádióvásár

Táp- és élelmiszer kiállítás

Szállóutazási eszközök kiállítása — Az

oros szovjet kiállítás, a délafrikai Unio kiállítás

Műszaki újítások és találmányok

Építési és útépitési vásár — Az osztrák bányászati

Francia iparművészeti és luxusrú kiállítás

Bécsi szórmedvát-eszalon

Irodaszerek kiállítása — Reklámvásár

Mezőgazdasági és erdőüzemi mintavásár

IV. osztrák árpabemutató — Kertészeti kiállítás

Teljesgazdasági kiállítás — Apró állatok tenyésztése

Birodalmi horkóstoló

II. osztrák állatvásár

(1929 szeptember 5-től-8-ig)

Tenyészállatvásár (haszonállatvásár) — Lóvásár

Nincs útlevélvizum! Vásártgázolvánnyal és útlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. A magyar útutazóvizum a vásárigazolvány alapján a határon kapható. Jelentős me-
nedíjkezdveznények a jugoszláv, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, az Adrián
és a légiforgalomban. — Mindennemű felvilágosítással, valamint vásárigazolvánnyal,
ára 55 dinár, készséggel szolgál a

WIENER MESSE A. G. WIEN VII

valamint a leipzigzi őszi vásár tartama alatt a Bécsi Vásár leipzigzi kirendeltsége,
Osterr. Messhaus, valamint a tiszteletbeli megbízottak:

SUBOTICÁN: Schenker & Co., Paja Dobanovački 3
Kereskede mi és Iparbank
„Putnik“, Kraja Aleksandra ulica 8

7903

Szab. paszirozónk utánnása, vagy az utánnat forgalombahozatala
törv. büntetetik

Minden kislány asszony
akar lenni
Mihe'yt asszony,
„ALA”-t siet venni,
Avval készít krumplicipürét,
lekvárt,
S paszirozza a barackját,
szilvát

„ALA”

sohasem rozsdásodik

Csakis ALA-t vegyen!

Gyártja:
Braća Lénárd
industrija drva
Subotica

MON PARFUM

BOURJOIS

PARIS

Mr. Ph. BELA VARY
RACKOGA ULICA 7 a.
ZAGREB

KESERŰVIZ — KESERŰ

MAGNA-POR — ÉDESSÉG

Miért kinlódik, ha kemény a
széklete, miért szenved éjjel
és nappal, amikor a

MAGNA
PURGA

megkönnyebbülést hoz. Ve-
gyen be minden étkezés után
egy késhegynyi MAGNA-por
egy félpohár vízben és rövi-
desen elfelejti, hogy mi a ren-
detlen emésztés, az álmatlanság,
gyomorégés, munkaképtelen-
ség, kemény széklet . . .

„MAGNA” kapható minden gyógyszerárban és drogériában pontos haszná-
lati utasítással, csomagonként 4 dinárért. Ahol nem lenne kapható, rendelje
meg utánvét mellett vagy mellékeljen levelet a csomagra 20 D. levélbélyeget

Laboratórij **Alga Sušak**

»FLY-TOX«

(„Fláj-toksz“)

kiirtja

a molyokat, poloskákat,
legyeket, szünyogokat,
valamint az összes rovarokat
és azok petéit.

Hatása gyors, biztos. Szaga kellemes és
nem hagy a ruhán és fehérneműn foltot.
MINDENÜTT KAPHATÓ!!!

Eredeti kék csomagolásban,
francia felirással.

Óvatosodjunk utánnatoktól!
Gyári lerakat a Vajdaság és Szerémség
részére

KEMIKALIJA

vegyszerek nagy-
bani raktára

NOVISAD

Arse Teodorovića
(Sljukina) ulica 7

Három igaz szó: Nyomatvány Minervában olcsó!

Nestlé gyermekliszt

kiváló, vitamindus

tápszer

7502

A legmakacsabb és legelhanyagoltabb
**székszorulást, gyomor-,
vese- és májbajokat**
gyorsan, biztosan és a kiújulás veszélye nélkül gyógyítja a

FIGOL

A FIGOL kiváló gyógyerejű dalmáciai füge nedv-
ből és tengeri füvekből készül, tehát minden
veszély nélkül alkalmazható még a legérzékenyebb
gyermeknél és idősebb személyeknél is.
Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógy-
szertára Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár,
három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár. 7642

**Egészséges
GYOMOR**
és a rendszeres székelés az
egészség legfontosabb felté-
tele, mert ha erre ügyelünk,
elkerüljük a sok olyan be-
tegséget, amelyeket az ál-
landó vagy időnkint fellépő
szorulás okoz, mint a főfá-
jás, vérszegénység, gyomor-
fekély, bél- és májbajok,
sárgaság, epebajok, a vize-
ti szervek mindennemű
megbetegedése, vérérdnyel-
meszesedés, vértisztítalan-
ság, étvágytalanság, stb.
Mindezeket a legsikereseb-
ben gyógyítja a

PURGATIN TEA
mely friss gyógyfüvekből ké-
szül. Készíti és utóvivőre szál-
lja (egy doboz 30 dinár, két
doboz 55 dinár)

Sv. TRAJKOVIĆ
gyógyszertára BEOGRAD
a Nemzet színház mellett

Hálás köszönet a nekem
küldött „Purgatin-tea”-ért. Ami-
óta ezt a teát használom, mind-
dig jobban és jobban érzem
magam, egészségem szemléte-
mást javul. MILAN STANKO 10
Banya (Belgrád), posta P. du'ovo
ma o Kosov

**Hol
vásárol
a vidéki
Suboticán**

Butor
legjobb — gyári áron
Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6
Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!
Kiváló szépen fesi
és vegyileg tisztít
WIHART IMRE
Sokolska ulica 3

Acélrollógyártás
a legjobb kivitelben, olcsón
Vásziacs Péter
ujonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevićeva ulica 41

METROPOL-GARAGE
vállalja az összes rend-
szerű automobilon javi-
tását garancia mellett!
Oslobodjenja (Sentai) ulica 23

A VILÁGHÍRŰ
DEKA autógummi
elismert
német márka

RADIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olesók, jók, megbi hatók

Minde nemű **cu** rászgépék: fagyaltgép,
habveő, sütővasak stb., továbbá **la-** és **koml-**
permetező is készítőse garancia mellett

Puskás gépműhelyben
Tolstojeva u. 7

Butor izléses és jó minőségben, méltányos
árban, részleteire is
Épület Mérth Lajos
Portál asztalosnál
VII., Jugovića ulica 13.

Szenzációs újdonság
Minta oltalmazva 14903/1927. sz. n.
**Fémkeretes és ovális
kazetta és bőrönd**
Főszajátosságai: 1. Pehelkőnyű
2. Tartós, masszív
3. Elegáns, kecses
Andrássyál
Szubotica szijgyártó, nyerges és bőröndös Cserkepic

Képviselőt
Takács Márton
gummiüveg, Zrinjski trg 24.

„VULKAN”
gőzüzemű külső és belső
autógumi vulkanizáló
U. Vučković
Pančevo
Braća Jovanov é ul ca 18/a

Tisztelettel értesitem az
autótu ajdonos urakat,
hogy P. névevon, Braća Jo-
vano é ul. 18/a alatt a leg-
többet etesebb, a legmo-
dernbb készülékekkel, a
vulkanizáláshoz zükségés-
egyéb gépekkel, modellek-
kel elított máheyt ren-
dizem be külső és belső
autógumi vulkanizálásá-
ra és egyéb gumitárgyak
javítására
Mindem munkát pontosan,
elkísmeretesen és mér-
tekel áron végzek. 8086
Uroš Vučković

Naponta friss
L-a teavaj
kg-ja 50 dinár
joghurt
és az összes bel- és külföldi
sajtok kaphatók
Irišić T dor
tejművek kereskedésében
Subotica, Strossmajerova ul. 22
Halpice

Bajmokon
a Bácsmegyei Napló
részére
hirdetéseket
Gyetvay József
bizományos vesz fel

Szabados műautórai
elismerten a
legjobbak
és
legszebbek
Daničičev put 1.

Sütemény 2 din.
Haboskáv 5 din.
sütemény 5 din.
Fagyalt
egy szelet 3 din.
Alkalmi és lakodalmas
Torták
olcsón 5408
„MIGNON”
Institőrész Sándor
ujonnan megnyitott cukrászdájában
SUBOTICA, Strossmajerova ul. 22
Halpice, Faragó mészáros mellett

Fával égetet:
építőmész
vagontelekben leszáll-
ított árban kapható
Révai Adolf
Subotica, Sokolska ul. 2.
Telefon 551

SOMBORBAN
a BÁCSMEGYEI
NAPLÓ részére
hirdetéseket
Dr. Szántó
Miklós
Kralja Petra ulica
(Bajai ut) 45. vesz fel
Telefonszám 341

**Építési
szakemberek**
elismerttel alkalmazzák
pincék, csatlakozások
szarvanykivételére
etc.
AQUASIT
szigetelő és
szilárdító
anyagot

Próbarendelés mindenkit meg-
győz arról, hogy a
legelőkeltebb és legbiztosabb
szigetelő
az **AQUASIT**
Vajdasági vezérképviselő:
Bácskai Cserentárujár, Subotica

Gipsz
menyezeti dísz
nagy választékban
kapható

Neményi i Drug
festéküzletében, Suboticán

Kuglibabák
kugligolyók
nehéz masszív gummitgolyók
nagy választékban raktáron
Öz. Gerber Jakabné
műcsesztályos üzletében
Subotica, Bene Sudarević ul. 32

LEVELEZÉS

KIRAKATÜVEGEK,
TÜKRÖK GARANTÁLT EL-
SŐRENDŰ MINŐSÉGBEN
KAPHATÓK AZ „ALBA-
TÜKÖRGYÁRNÁL NOVI-
SAD. 4377

Pofikám. Irtam, kedden,
16-án itthon maradok. Irj.
Csókol Pofid 8145

Csinos asszonyka 45—60
éves jószívű ember isme-
rettségét keresi, ki anyagi-
lag támogatná. Leveleket
„Jószívű” jellegre a novi-
szadi fiókiadóhivatal to-
vábbít. 8138

FOGLALKOZÁS

Fogtechnikus jó bizonyít-
ványokkal állást keres. —
Leveleket a noviszadi fi-
ókiadóhivatal továbbít. 8134

Manikűröző és ondolálónő,
elsősorú munkaező, azo-
nal felvétetik. Sztanisav-
ljević Marko uri és női fod-
rászüzletében, Stari Becej.
8132

APRO HIRDETÉSEK

Külföldi gépképviselet tö-
kés társat keres. A tőke
bankbetét maradhat bár-
mely nagybanknál. Nagy
kereset biztosítva, kockázat
teljesen kizárva. Komoly
érdeklődőknek cím „Biztos
kereset” jellege alatt a ki-
adóban. 8130

Jóházból való fiut pékta-
noncnak felveszek. Futó
István pékmester, Gubógyár
tér. 8133

Molnársegéd felvétetik. —
Glied-malom, Subotica. 8148

Mérlegképes könyvelő(nő),
aki a német-szerb levele-
zésben járjas, felvétetik. —
Ajánlatok „Ügyes” jellegre
a kiadóba. 8125

Kifutófiut felveszünk. An-
ton Kramer i Drug. 8089

Pénykéréssegédet kere-
sek. Csakis elsősorú mun-
kaerők jöhetnek tekintetbe.
»Rekord» Gergic foto-sza-
lón, Subotica.

Okleveles gyógyszerész, ki
Bácskában nagy összeköt-
tetésekkel rendelkezik,
szakmabeli vállalat képvil-
seletét vagy gyógyszerár-
vezetői állást vállal Gálffy
György Subotica, Carinar-
ski ulica 13. Helyettesítést
is elfogad. 8113

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK
VITRUMNÁL NOVISAD,
PUTOSKI PUT 137. 1734

Festmények hirneves fes-
tőktől és egyéb antik tár-
gyak eladók, VI., Franko-
panska 44. Megtekinthetők
délután 3 és 5 óra között. 8149

Másféltonnás, keveset hasz-
nált Chevrolet-autót kere-
sek megvételre. Schwarz
Fülöp, Senta. 8142

Szivógázmotor, 12 HP, Ha-
bersdanev, olcsón eladó. —
Csudanov Péra, Velika Ki-
kinda. 8141

Csőplőgép 10-es számú Hof-
herr-Schranz, 8. számú
»Express» gőzkazánal,
magánjáró, elevátorral el-
adó. Križan Janko, Novi-
sad, Piroši ut, Sajlovonál,
ahol a gép üzembem meg-
tekinthető. 8135

Borbélyüzlet, jömenetlő,
forgalmas helyen, kedvező
feltételek mellett eladó. Ér-
deklődni lehet Gyura Pa-
nity, borbélynál Senta, Tó-
part. 8129

2 lóra való szerszám, új
féderes speditör kocsit és
jó hordók mészhez eladók.
Preradovičeva ul. 11. 8126

Teljesen új pianinó ked-
vező fizetéssel eladó. Cim a
kiadóban. 8147

Beltérn erkélyes 3 szobás
lakás konyhával, butorral
együtt olcsón augusztus 1-
ére eladó. Cim a kiadóban.
8122

Modern, új családi ház, va-
lamint nagy bérjövdelem-
mel bíró házam a posta
közlemben olcsón eladom.
Földes ruhaüzlet. 8067

VÁROSI MOZI

Hétfő—Szerda Kettős műsor

Menekülés az éjszakába

Főszereplő EVELYNE BRENT

és

Leányrabló

Főszereplő TOM MIX

Élelmiszerárúsító-bódé az állomással szemben hat éves szerződéssel betegség miatt jutányos áron azonnal átadó. Csak személyesen tárgyalok. Ügynökök kizárva. Bővebbet a kiadóban. 8117

Zuzógép kézi vagy villanyerőre üzemmagnyobbítás miatt eladó. Korhac szalámi gyár. 8115

ISKOLAKÖNYVEK magyar és német nyelvű iskolák részére, engedélyezve a Ministarstvo Prosvete által. Árjegyzéket ingyen küld a kiadó.
Lipsitz & Lampel
Subotica 7934

Eladó egy keveset használt 503-as Fiat-autó. Cím a kiadóban. 8114

»Palma« cipők kiválóságát minden vevőm dicséri.
»Palma« cipőáruház, Husz-piac, volt Mácskovics-ház.
— Szandálfülnellegességeim megérkeztek. 8681

Butor eladó, egyéves, modern csontszinű négyezer kontrázott masszív háló, fekete tölgy kombinált őr-szoba-ebédlő, szőnyegek, varrógép, nyolc csöves fűtő, emailozott új Zephir kályha. Sienkievica utica 19. 7927

Szülőpréseket, használt de kitűnő állapotban, lehetőleg Reöck-felét, 10, 7 és 5 hektolitereseket és nagyobb szüretelőképeket és szőlődarálót keresek megvételre. Svarec Andrija, Subotica. 7945

Modern családi ház eladó. Štosova ulica 8. 7246

Mielőtt modern házat akar venni, ahol teljesen egyedül lakhat családjával háromszoba, konyha, fürdőszoba, terasszal bent a városban posta közelében, több házak épülnek jutányosan eladók röviden készen átvehetők. Bővebbet Földes ruházletben. 7529

Japán pinxi eladó. Megtekinthető délután 6—8-ig. Trumbičeva ulica 3. 8111

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagság és címszó létszáma szerint. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívású hirdetés lehet. Kérve van a hirdetéses vállalkozás mellékelése.

KOLONFÉLE

Kétszobás lakás gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó Vilsonova 17. 8151

Egyszoba-konyhás lakást keresek. Cím özv. Korbay Károlyné, Sudarevičeva ulica 28.

»ARCUS« tudakozóiroda, Novisad, Petra Zrnjškog 3. sz. alól irodahelyiséget Futoska ul. 5. sz. alá helyezte át. Telefon 29-24. 8137

Garantált friss
I-a teavaj
kg-ja 50 dinár
Naponta friss joghurt kapható
Gulyás
tejesarnokában
Subotica, Rudičeva ul. 3.
Trumbičeva ul. 7
(Papucs-piac)

Két szoba, konyha, spejz, hől álló utcai lakás a Szegedi uti huszárlaktanya mögött augusztus elsejére kiadó. Bővebbet Mucsi-telep, Meštrovičeva ul. 35., Pataki-ház. 8099

Két szoba, előszoba, konyhából álló lakás augusztus 1-re kiadó Vujković faterlep. 8144

Mész, beoćini portland-cement, fasztén, kovácsészén, títzila jutányos áron kapható

Révai Adolf
Subotica

Sokolska 2 Telefon 551

Ingyen mintacsomag. Postai pipere gyűjteményből. Eredmény már első használatnál. Bőrtarka, pattanás, arctisztításhoz, eltűnik. Küldjön két dinárt bélyegben portóra Kemikalija Novisad 144. címre. Gyógyszerárakban, drogériákban 20 dkg. eredeti csomag 5819

Vagyontalan hadirokkant, volt esendőr, öt apró gyermek atyja, a legidősebb tizenegy éves, a legkisebb három éves, a felesége évek óta beteg, négy gyermekét, örökbe adna lehetőleg gyermektelen földirtokos vagy iparos családnak. A gyermekek szolidak, jó nevelésben részesültek és az apát csak a nagy nyomor és feleségének betegsége készteti az örökbeadásra. Cím a kiadóban. 8076

Grikenicán tiszta szobák olcsón kaphatók, hideg tus, napfürdő, jó házikoszt Napkecs órásnál, Vinodolska 75. 7940

LIFKA-KERT

Hétfő—szerda

Diktátor

Eugen Woodwarda regénye, kaliforniai spanyol fűz zárdában nevelkedett leányáról

Rendezte GEORG FRITZMAURITZE

Főszereplők:

MARY ASTOR és GILBERT ROLAND

Apróhirdetések Subotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Pašičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcs-piac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becksereken ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Különbejárati szoba havi 100 dinárért kiadó. Palmotičeva ulica 79. 8098

Senkisé állíthatja magát, hogy tökéletes szép. Arcát üdvé és alabástrom símává egyedül a Kovács-féle nagyenyedi arckenőcs és borax-szappan teszi. Kapható mindenütt. Főlerakat: Herzl-drogéria, Subotica. 3101

Nagy szoba, konyha, kamra, veranda és kert kiadó. Cara Lazara ul. 43. 8136

Szép modern egészséges lakás 3 szoba, 1 konyha, veranda, spejz és melléképületek azonnal kiadó. VII. Jugovića 33. 8121

Utcai szoba, konyha kiadó. Raičeva 9, Szentgyörgyi templommal szemben. 8123

22 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű huyesobántalmaknál, női fehérfolyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként 25 dinár. Postai szétküldés Blum gyógytár, Subotica, főpostával szemben. 6190

200 hold
prima birtok
eladó

Virovitica város és vasút közvetlen közelében

Bővebbet 8006
Vilim Vajda
Virovitica

3 szoba melléképületekkel kiadó. Cara Lazara 45. 8074

NAGY SZENZÁCIÓ!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Vojvodina legnagyobb uri és női divatüzlete
Vuković Gerő, Subotica, Főtér

A raktáron lévő összes árukat gyári áron alul teljesen kiárusítom s az üzletet felosztatom. A n. é. közönség hosszú éveken át meggyőződött arról, hogy csakis a legjobb minőségű árukat tartottam s most a nehéz gazdasági viszonyok miatt

olcsó áron teljesen kiárusítom

2675 drb férfi ing, különféle
6300 drb férfi kalap, különféle
2300 drb nyakkendő
13300 pár férfi és női harisnya
1640 pár gyermek-harisnya
1030 pár férfi és női bőrkeztük
2820 pár férfi, női és gyermek kötött és céna-keztük

Ezenkívül nagy mennyiségű fürdőruhák, pizsamák, férfi reggeli kabátok, zsebkendők, kölni vizek, utazó Plaidek és sapkák, bőr-ridikülők, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, sábotok, férfi és női sálak

Habig, tolikönnyü, ezelőtt 325, most 250 din.
Borsalino, tolikönnyü, ezelőtt 300, most 230 din.
Panizza, ezelőtt 270, most 210 din.
Habig, nehezebb, béléssel, ezelőtt 330, most 260 din.
Borsalino, " " " 320, most 250 din.
Panizza, " " " 280, most 230 din.

Csipke, szallag s egyéb rövidáru cikkek ugy nagyban, mint kicsinyben is kiárusítom

MINDEN
Olcsó! Olcsó! Olcsó!

Csakis készpénz-fizetés mellett!

Tisztelettel

VUKOVIČ GERŐ

Csakis készpénz-fizetés mellett!